

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ESTRATÈGIA VALÈNCIA MUSIC CITY 2025-2030

El document València Music City 2025-2030, emmarcat en l'Estratègia urbana València 2030, s'ha elaborat seguint el mandat de la Junta de Govern Local, que mitjançant l'acord adoptat en la sessió ordinària del 27 de desembre de 2024 va aprovar encomanar a la regidora d'Innovació, Tecnologia, Agenda Digital i Captació d'Inversions i al regidor d'Acció Cultural, Patrimoni i Recursos Culturals el desenvolupament i impuls d'un renovat pla estratègic València Music City com a vector clau en el desenvolupament de la innovació urbana i social.

Este pla estratègic s'ha construït a partir del procés de consulta i diagnòstic liderat per la Universitat de València en el marc de l'actuació duta a terme des de la Fundació Visit València per a la integració de la ciutat en la xarxa de ciutats musicals (Music Cities Network) i a través d'iniciatives com el fòrum final del procés participatiu de l'estratègia València Music City 2025-2030, que ha permès extraure els objectius i les línies estratègiques que enquadren les actuacions per a eixe període, amb l'objectiu de consolidar València com una ciutat de la música amb una governança innovadora i participativa alineada amb les tendències internacionals en desenvolupament urbà, economia creativa i sostenibilitat cultural. Esta estratègia es caracteritza per un esperit profundament participatiu motiu pel qual s'ha de mantindre com un document viu amb l'objectiu de completar, ampliar o millorar les diferents actuacions.

Índex de continguts

1. La ciutat com a referent social	5
2. La música com a tecnologia social	5
3. La perspectiva musical al llarg de la història	6
4. Els processos musicals urbans i el desenvolupament local	7
5. El fenomen de les <i>Music Cities</i> : desenvolupament i posicionament urbà a través de la música	9
6. L'ecosistema musical de València	11
7. Anàlisi DAFO: amenaces, oportunitats, debilitats i fortaleces de València com a ciutat musical	20
7.1. Amenaces i oportunitats	20
7.2. Debilitats i fortaleces	21
8. Metodologia	22
9. Objectius específics i línies estratègiques València Music City 2025-2030	23
9.1. Línia estratègica 1. Impuls a la música en viu	24
9.1.1. Objectiu operatiu 1: Programació musical d'excel·lència	24
9.1.2. Objectiu operatiu 2: Descentralització d'infraestructures	25
9.1.3. Objectiu operatiu 3: Col·laboració publicoprivada	25
9.1.4. Objectiu operatiu 4: Sinergies en l'ecosistema musical	25
9.1.5. Objectiu operatiu 5: Recuperació i difusió del patrimoni musical	26
9.1.6. Objectiu operatiu 6: Estratègies de fidelització i captació de públic	26
Projectes relacionats	26
Agents principals	27
9.2. Línia estratègica 2. Professionalització del sector musical	28
9.2.1. Objectiu operatiu 1: Desenvolupament del sector professional i foment de la creació d'ocupació	28
9.2.2. Objectiu operatiu 2: Innovació, R+D+i i formació en el sector musical	29
9.2.3. Objectiu operatiu 3: Suport a la creació i a nous talents	29
9.2.4. Objectiu operatiu 4: Emprenedoria i finançament del sector musical	29
Projectes relacionats	30
Agents principals	30
9.3. Línia estratègica 3: Educació i pràctica musical per a la ciutadania	30
9.3.1. Objectiu operatiu 1: La música com a eix vertebrador de l'educació i la participació ciutadana	31

9.3.2. Objectiu operatiu 2: Diversitat, inclusió i compensació de les desigualtats	31
9.3.3. Objectiu operatiu 3: Diversitat cultural i integració a través de la música	32
9.3.4. Objectiu operatiu 4: Impacte social i sobre la salut	32
Projectes relacionats	33
Agents principals	34
9.4. Línia estratègica 4. València: destinació turística musical	34
9.4.1. Objectiu operatiu 1: Captació d'esdeveniments musicals d'interés estratègic	34
9.4.2. Objectiu operatiu 2: Enfortiment del turisme musical experiencial	34
9.4.3. Objectiu operatiu 3: Coordinació públicoprivada per a la promoció del turisme musical	34
9.4.4. Objectiu operatiu 4: Promoció de València com a destinació MICE musical	35
9.4.5. Objectiu operatiu 5: Millora de l'accessibilitat i connectivitat per al turisme musical	35
Projectes relacionats	35
Agents principals	35
9.5. Línia estratègica 5. Operativa funcional bàsica	35
9.5.1. Objectiu operatiu 1: Sistema de governança	35
9.5.2. Objectiu operatiu 2: Adaptació i seguiment de la normativa	36
9.5.3. Objectiu operatiu 3: Potenciació d'aliances	36
9.5.4. Objectiu operatiu 4: Òrgans d'assessorament i seguiment	36
9.5.5. Objectiu operatiu 5: Sistema d'indicadors	37
9.5.6. Objectiu operatiu 6: Innovació i dades	37
Projectes relacionats	37
Agents principals	37
10. Llistat d'actors participants	38
11. Annexos	41
Annex 1: Models de funcionament de les ciutats membre de la Music Cities Network	41
1. Principals models de funcionament	41
2. Estructura i recursos de les Music City Offices	42
3. Reptes comuns identificats	42
4. Connexió amb València i el seu rol en la xarxa	42

Quadre annex 1. Models de funcionament de les ciutats de la Music Cities Network	43
Annex 2. Relació d'objectius i línies estratègiques:	45
Annex 3. Proposta de model de cronograma bàsic 2025-2030 i indicadors de control.	45
.	45

1. La ciutat com a referent social

Les localitats sorgixen com a espais d'organització territorial amb administració pròpia. A la Unió Europea i l'Amèrica hispanoparlant es denominen municipis mentre que en altres països hi ha diferents categories geogràfiques. L'evolució d'estos municipis pot donar lloc a ciutats, generalment quan superen els 50.000 habitants, que es caracteritzen per una alta densitat i diversitat de població, i per una economia centrada en el sector terciari. Les ciutats poden expandir-se i conformar àrees metropolitanes, i generar dinàmiques de mobilitat i desenvolupament urbà.

El model de ciutat a Europa té arrels en la tradició grecollatina, que s'organitza entorn d'espais públics com fòrums, mercats i temples. A mesura que creixen, les ciutats poden desenvolupar múltiples centres urbans, impulsats per la innovació i la millora de la productivitat local. No obstant això, esta expansió pot provocar la concentració de població en uns punts concrets i el despoblament d'àrees circumdants.

La planificació urbana ha enfrontat el desafiament d'equilibrar el creixement amb la sostenibilitat. Des del segle XIX, la revolució científicotècnica ha impulsat la urbanització, però a vegades sense una adequada consideració de l'ordenació territorial. Durant el segle XX, es va consolidar el concepte de *desenvolupament sostenible*, que integra aspectes econòmics, socials i ambientals en la planificació urbana.

La convivència en les ciutats és clau per al desenvolupament personal i col·lectiu. Les societats occidentals han basat la seua estructura en l'autodeterminació individual, regulada per normes democràtiques i econòmiques. La proximitat geogràfica afavorix la confiança i les interaccions socials, fonamentals per a la vida en comunitat. Les ciutats europees, amb el seu model urbà compacte, representen una solució eficient per a la convivència i el desenvolupament sostenible.

En este context, el Mediterrani ha sigut històricament un entorn òptim per a la vida urbana. València, fundada per la civilització romana, és un exemple de ciutat mediterrània amb una estructura que afavorix la cohesió social i el desenvolupament urbà equilibrat.

2. La música com a tecnologia social

La música és un so intencional que genera emoció i connexió entre les persones, considerada un llenguatge humà primari que va precedir la parla. Com a pràctica social, involucra creadors, intèrprets, tecnologies de so, espais d'exhibició i el públic que l'experimenta.

El seu origen es remunta a les reunions rituals de naturalesa màgica o religiosa entorn del foc en comunitats prehistòriques, que han evolucionat amb el temps fins a integrar-se, en les ciutats grecoromanes, a través d'espais públics com places. En les societats de l'antiguitat, la música segueix vinculada al culte religiós, a més de ser present en el teatre (*mousiké*), en què s'entén com la unió de ritme, melodia i text. Cor, escenari, etc., són termes que procedixen del teatre grec, en el qual el cor exercix un

paper fonamental com a personatge col·lectiu. Els tractats incidixen en el poder de la música sobre l'ànima (catarsi) i en la modificació de la conducta, l'educació, etc. (Plató, *La República*). Les ciències evolutives han confirmat la seua capacitat per a enfortir els vincles humans i la seua influència positiva en la salut. La música no sols té un efecte terapèutic, sinó que la seua pràctica regular podria millorar la salut pública i optimitzar l'ús de recursos sanitaris.

Històricament, la música ha acompanyat l'evolució de les societats, des de cerimònies tribals fins a grans esdeveniments en recintes urbans, i ha contribuït a l'organització territorial i la consolidació dels estats moderns. En la planificació urbana actual, disposar d'espais adequats per a la música en viu és clau per al benestar ciutadà i reforça la centralitat d'estos llocs en el desenvolupament personal i col·lectiu.

3. La perspectiva musical al llarg de la història

Des de la Grècia i Roma clàssiques fins al segle XV, la comunicació a Europa fou predominantment oral, amb un impacte limitat en innovació i productivitat. No obstant això, amb l'arribada de la impremta en el segle XV es va facilitar l'accés a la cultura. Això va permetre l'auge del coneixement, la consolidació d'estructures socials i la professionalització de la música mitjançant l'escriptura de partitures.

El segle XVIII va marcar un canvi significatiu amb l'avanç de l'estat de dret, la revolució científica i la consolidació de la democràcia al Regne Unit, els Estats Units i França. Estos factors van impulsar la productivitat personal, l'augment del salari i el temps lliure, i van establir les bases per a una major demanda d'entreteniment en els segles XIX i XX. Paral·lelament, la professionalització musical es va enfortir amb el registre de partitures i la figura de l'editor, la qual cosa va incentivar la inversió en instruments, espais per a la música i la gestió artística. Ciutats clau com Venècia, Bolonya i Viena van tindre un paper central en este procés degut al seu desenvolupament econòmic i la connectivitat.

L'avanç de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) des del segle XVIII va accelerar la difusió de la música. Invents com el telègraf, la ràdio i posteriorment la televisió i internet van permetre la transmissió massiva de contingut musical. Durant la segona mitat del segle XIX, la urbanització i l'electrificació van consolidar els recintes especialitzats per a la música en viu, com teatres i auditoris. Això va portar a una diferenciació entre la música culta, caracteritzada per la seua complexitat i necessitat de formació, i la música tradicional, més lligada a la ritualitat i les celebracions socials.

El segle XX va experimentar una transformació radical amb l'amplificació elèctrica del so i el desenvolupament de la indústria musical. Els nous gèneres, des del jazz fins al pop i el hip-hop, van adquirir una enorme influència cultural. La producció i distribució de còpies físiques i radiofòniques va permetre l'expansió global de la música popular, i va consolidar els EUA i el Regne Unit com a potències exportadores. La música en directe, impulsada

per l'electrificació i la creixent especialització dels recintes, va enfortir la relació emocional entre artistes i audiències.

No obstant això, la industrialització musical va generar una estructura asimètrica en què les discogràfiques i distribuïdores van absorbir la major part dels ingressos, i van relegar els intèrprets i compositors a un paper secundari. A partir del segle XXI, la digitalització i l'estríming van facilitar la distribució de música, però els ingressos per als creadors continuen depenent majorment de les presentacions en viu. Mentre que la música gravada concentra l'impacte en les grans ciutats on operen les productores, la música en directe genera beneficis econòmics a nivell local en sectors diversos.

En l'actualitat, coexistixen dos realitats musicals a Europa: les músiques populars urbanes, basades en la producció de cançons per a l'entreteniment i el consum immediat, i la música, amb un enfocament més acadèmic, lligat a la identitat territorial i amb suport estatal en àmbits educatius i culturals.

4. Els processos musicals urbans i el desenvolupament local

Des d'una perspectiva econòmica i territorial, l'ecosistema musical es basa en la interdependència entre els agents que participen en la producció, distribució i consum de la música, tant gravada com en viu. La proximitat espacial entre estos actors afavorix la coordinació i consolidació de xarxes de col·laboració, la qual cosa permet estructurar una cadena de valor que impacta el desenvolupament territorial a través de l'activitat musical. Este fenomen, en el qual el públic pot ser local o visitant, reforça la importància del turisme musical en l'economia urbana.

El paper de l'estat en la regulació de l'ecosistema musical és fonamental. En l'àmbit central, regional i local, les administracions públiques garantixen condicions de seguretat, accessibilitat i habitabilitat, elements essencials per a la mobilitat del públic i l'estabilitat del mercat. A més, el sistema educatiu, tant públic com privat, exercix un paper clau en la formació de músics, enginyers de so i constructors d'instruments, fet que assegura la continuïtat del talent i la innovació en el sector. A això se suma la gestió legal i financera, imprescindible per a la sostenibilitat de l'ecosistema.

Les infraestructures culturals, com biblioteques, museus, teatres i sales de concerts, poden ser de propietat pública o privada i constituïxen un element essencial en l'oferta musical. Els conservatoris, escoles de música i centres educatius especialitzats també formen part de l'estratègia de desenvolupament territorial a través de la música. En l'àmbit local, la presència d'estos espais facilita la professionalització del sector i l'accés de la ciutadania a la cultura musical.

En la base de la cadena de valor musical es troben els creadors i intèrprets, que requereixen espais adequats per a la composició, assaig i gravació. La concentració d'estos actors en nuclis urbans específics genera escenes musicals locals que potencien la creativitat i l'oferta cultural. Així mateix, el sector de fabricació i

comercialització d'instruments i tecnologia sonora és un component clau en la indústria, que assegura la disponibilitat de recursos per a la producció musical.

La professionalització del sector no és homogènia en totes les àrees. Mentre que la producció d'instruments i tecnologia sonora ha evolucionat cap a models empresarials consolidats, la composició i interpretació musical continuen depenent, en gran manera, de fonts d'ingressos externes a la música. Este fenomen reflectix la dificultat de molts músics per a viure exclusivament de la seua activitat professional.

La següent etapa en la cadena de valor involucra els agents responsables de la producció, distribució i comercialització de la música, tant gravada com en viu. Ací s'inclouen segells discogràfics, promotors de concerts, empreses de distribució, plataformes d'estríming i operadors d'entrades. Al seu torn, la indústria compta amb el suport de servicis legals, de comunicació i de consultoria que optimitzen la gestió dels processos.

Durant la segona mitat del segle XX, la industrialització de la música va impulsar l'ampliació d'aforaments i la creació d'auditoris i arenes en grans ciutats, cosa que va facilitar el sorgiment de gires nacionals i internacionals. En anys recents, el sector ha evolucionat cap a la *festivalització* del circuit en viu, que combina la música amb experiències d'oci i turisme. Mentre que els concerts d'artistes consolidats atrauen un públic de major edat, els festivals solen estar dirigits a audiències més jòvens amb una menor exigència en termes musicals i una major orientació a l'entreteniment.

Els artistes de major èxit s'han convertit en figures globals, que viatgen constantment com a part de la seua activitat professional. Alhora, el públic ha incorporat el turisme musical a la seua experiència de consum, i es desplaça per a assistir a concerts i festivals en diferents ciutats. La localització d'estos esdeveniments depén de la infraestructura disponible en termes d'allotjament, hostaleria i transport interurbà, la qual cosa inflüix directament en la configuració del turisme musical.

En este context, s'ha generat una nova *territorialització* de la música, en la qual determinats destins consoliden l'oferta cultural entorn de llocs emblemàtics, museus temàtics i espais d'oci vinculats a la música. Mentre que la inversió privada predomina en parcs i hostaleria temàtica, l'Administració pública exercix un rol clau en la gestió de museus i espais culturals.

Perquè la música es convertisca en una ferramenta efectiva de desenvolupament territorial és imprescindible la coordinació entre el sector públic i el privat. L'articulació d'estratègies entre promotors de concerts, operadors turístics i administracions locals permet optimitzar l'experiència tant per a músics com per a audiències. En territoris complexos, l'èxit d'estes iniciatives depén de l'existència d'associacions empresarials amb suficient representativitat que faciliten el diàleg amb les administracions i garantisquen polítiques eficaces en benefici de residents i visitants.

El turisme musical en les ciutats representa una oportunitat estratègica per al desenvolupament econòmic i la projecció internacional. En particular, en ciutats postindustrials, la música s'ha convertit en un motor d'atracció de talent, inversió i activitat empresarial, i ha substituït la indústria tradicional per la de l'entreteniment. A més del seu impacte en l'economia, la música en viu millora la cohesió social, fomenta l'entorn de xarxa social i contribuïx al benestar de la població.

Segons UNTourism, el turisme musical es dividix en professional i d'oci. El primer inclou artistes, tècnics i empreses que generen ingressos a partir de l'activitat musical, mentre que el segon abasta tant intèrprets i educadors aficionats (oci actiu) com espectadors d'esdeveniments musicals (oci passiu). Històricament, els principals fluxos turístics de la música professional s'han concentrat als EUA, el Regne Unit, Alemanya, Àustria, Itàlia i França. A Espanya, l'oferta en viu té un impacte major entre el públic nacional que en mercats internacionals.

Les infraestructures específiques, com arenes i recintes de concerts amb aforaments d'entre 8.000 i 10.000 espectadors, generen beneficis econòmics significatius, però requereixen una gestió professional estable. Els festivals i esdeveniments musicals poden ser una font important d'ingressos a curt termini, encara que el seu impacte en la indústria local varia segons la connexió amb proveïdors i empreses del territori. Moltes vegades, els organitzadors són externs i l'efecte econòmic es concentra en la indústria de l'hospitalitat, amb un impacte efímer.

D'altra banda, el turisme musical també inclou visites a llocs emblemàtics com estudis de gravació, cases de músics, museus i rutes temàtiques. Estos atractius, en mantindre's operatius durant tot l'any, generen ingressos estables i contribuïxen al turisme cultural d'alt valor. En este sentit, el turisme professional musical té un major potencial de creixement en estos espais, ja que permet la formació i l'intercanvi creatiu entre músics.

Els festivals i esdeveniments musicals, quan s'integren amb la indústria local i l'educació, poden impulsar el desenvolupament territorial a mitjà i llarg termini, i fomentar l'especialització del sector i consolidar un teixit professional i empresarial. Les arenes, en particular, garantixen la permanència en el circuit internacional de la música en viu i solen generar ingressos més estables que els festivals, la naturalesa dels quals és més intermitent.

5. El fenomen de les Music Cities: desenvolupament i posicionament urbà a través de la música

El concepte *ciutat musical* ha cobrat rellevància a nivell global, amb cada vegada més ciutats que adopten polítiques turisticoculturals orientades a la música. Una escena musical local es consolida quan hi ha un ecosistema estable compost per músics, proveïdors de servicis, institucions d'educació i formació, una oferta regular de concerts i un sistema de comunicació eficaç. Este teixit no sols contribuïx al

desenvolupament cultural, sinó que també pot atraure turistes, excursionistes i professionals creatius que busquen establir-se en entorns dinàmics.

Les ciutats que volen potenciar la seua escena musical solen seguir dos models. En el primer, el sector musical s'autoorganitza de manera progressiva fins a aconseguir una coordinació amb l'Administració pública en un enfocament de baix cap a dalt (*bottom-up*). En el segon, és l'Administració la que lidera l'estratègia per a posicionar la ciutat com un destí musical, integrant en major o menor mesura els actors locals.

L'auge de les ciutats musicals ha sigut impulsat per diversos factors clau. En primer lloc, el reconeixement d'algunes urbs com a referents mundials ha enfortit la tendència. Ciutats com Austin, Memphis, Nashville, Nova Orleans i Seattle, als EUA; Manchester i Liverpool, al Regne Unit, i Viena i Salzburg, a Àustria, han adoptat el terme *music city* com a part de la seua identitat.

En segon lloc, l'acreditació de la UNESCO com a Ciutat Creativa en Música, iniciada en 2006, ha tingut un impacte significatiu en la valoració del sector musical dins del desenvolupament urbà sostenible. Esta distinció promou la cooperació internacional i requereix que les ciutats candidates complisquen criteris en àrees com patrimoni, història creativa, educació i participació comunitària.

Un altre catalitzador important ha sigut l'informe *The Mastering of a Music City* (2015), elaborat per IFPI i Music Canada, que ha influït en la consolidació de bones pràctiques en ciutats com Melbourne, Adelaide, Toronto i Vancouver. A més, la creació de la Music Cities Network en 2019 ha reforçat la cooperació global en este àmbit. València es va sumar a esta xarxa en 2023, fet que li ha permés enfortir el seu posicionament i accedir a experiències compartides amb altres ciutats líders en el desenvolupament d'estratègies musicals.

Malgrat el creixement del turisme musical i del reconeixement de les ciutats musicals, la sostenibilitat dels espais de música en viu enfronta dificultats creixents. La gentrificació ha generat una pressió immobiliària que afecta les sales de concerts, moltes vegades desplaçades per la revaloració dels barris on es troben. A Londres, per exemple, s'ha perdut un 35 % dels locals de música des de 2007, la qual cosa va portar a la implementació del London's Grassroot Music Venues Rescue Pla per a evitar la desaparició d'estos espais.

L'informe *The Mastering of a Music City* proposa estratègies per a mitigar estos efectes i protegir l'escena musical local, amb l'objectiu que els beneficis econòmics i culturals de la música siguen compatibles amb el desenvolupament urbà.

A nivell mundial, diverses ciutats han aconseguit consolidar la seua identitat musical i generar un impacte econòmic estable. Viena, Salzburg i Bayreuth a Europa, i Nashville i Austin als EUA, han integrat la música en la seua planificació urbana i cultural. Altres ciutats com Las Vegas, Nova York, Londres, Manchester, Liverpool, Milà, Adelaide, Melbourne i Toronto han desenvolupat una oferta musical orientada tant al turisme com a la demanda local.

A Espanya, Eivissa i Granada han aconseguit un cert reconeixement en este àmbit, encara que a distància dels principals referents internacionals. Benidorm també ha desenvolupat una identitat musical adaptant el seu urbanisme a la vida nocturna i els esdeveniments en viu.

L'èxit d'una *music city* no depén només de la programació de festivals o de l'existència de sales de concerts, sinó de la seua capacitat per a integrar la música en el desenvolupament urbà i social. En este context, València té el potencial de consolidar-se com un referent en l'escena musical global aprofitant la participació en xarxes internacionals i fomentant un ecosistema que combine la creativitat local amb una estratègia sostenible a llarg termini.

En síntesi, hi ha algunes condicions preexistents per a evolucionar cap a la condició de ciutat musical (Simó, 2018, 2023):

1. Una escena musical consolidada: músiques, promotores, segells discogràfics, etc, és a dir, existència de professionals de la música en tota la cadena de valor.
2. Professionals residents amb inclinació natural cap a l'expressió artística, cultural, musical, amb l'hàbit de consum i disposats a pagar per la música.
3. Història i patrimoni musical: això és, un llarg recorregut històric i/o figures i recintes destacables dins de l'àmbit musical.
4. Infraestructura específica: sales de concerts públiques i privades, estudis...
5. Seguretat jurídica per a la indústria de la música
6. Oferta formativa reglada.
7. Reconeixement i suport econòmic a la indústria de la música per part de l'Administració pública.
8. Plans estratègics i programes específics governamentals de suport a la indústria musical amb el beneplàcit del sector privat i coordinació intrasectorial.

Les neurociències i les ciències socials han demostrat els beneficis de la música en la salut, la creativitat i la cohesió social, promoguts per organismes com l'ONU. Les ciutats amb una major presència musical, tant en reproducció com en viu, poden millorar la seua competitivitat i atraure públic local i forà, i generar impacte econòmic i mediàtic. La celebració de concerts i festivals amplifica este efecte, especialment si hi ha infraestructures adequades. Per a consolidar-se com a destinació musical, una ciutat ha de desenvolupar un clúster professional que mantinga els ingressos en l'economia local i fomentar una planificació urbana que integre espais dedicats a la creativitat i la música.

6. L'ecosistema musical de València

València, fundada l'any 138 a. C., ha tingut un paper clau en el desenvolupament de la música al llarg de la història. Des dels primers períodes històrics, com el romà, visigot, àrab i medieval, fins als moments més moderns, la ciutat ha sigut un

centre d'activitat musical rellevant, amb institucions i personatges que han marcat tendències tant a nivell local com internacional. Durant l'Edat mitjana i el Renaixement, València va ser un punt de referència musical, amb la presència de joglars i ministrers en la cort d'Alfons VI i el suport municipal a agrupacions musicals ja en el segle XIV. A mesura que la ciutat s'integrava més profundament en els circuits europeus, especialment a través de la Cort d'Alfons V el Magnànim, València es va consolidar com un node central en la distribució de música i músics per Europa.

El segle XVIII va marcar una transició cap a la modernitat. Amb l'impuls de la centralització absolutista a Espanya, València va viure una etapa de transformació, en la qual van destacar figures com Vicente Martín i Soler, qui es va convertir en el primer compositor valencià a assolir renom internacional. Martín i Soler, després de formar-se en la catedral de València, va estudiar a Bolonya i ràpidament va rivalitzar amb Mozart; i va tindre gran èxit en ciutats clau d'Europa com Viena i Sant Petersburg.

En el segle XIX, el procés d'urbanització de València es va intensificar i, encara que la majoria de la població vivia en condicions insalubres, la música va continuar sent un motor de cohesió social. La Societat Econòmica d'Amics del País, fundada en 1776, va exercir un paper fonamental en la difusió i educació musical, amb figures clau com Pascual Pérez Gascón, que va crear l'Escola Popular de Música Vocal de la Societat Econòmica en 1851, una fita en l'especialització coral de la ciutat. A més, el Cos de Professors Municipals de Música, creat en 1869, va permetre l'accés a l'educació musical a les classes populars i va contribuir a la creació de fins a set centres d'ensenyança musical a la fi del segle XIX.

El mateix segle XIX va ser testimoni de la proliferació de bandes musicals als pobles de la regió, especialment a les comarques centrals de la província de València, com la Banda Primitiva de Llíria, fundada en 1819. Estes bandes, nascudes en un context rural i agrari, se centraven en la música de vent i percussió, i es van convertir en una expressió cultural característica de la regió. Esta tradició associativa i la capacitat de la música per a unir la comunitat, especialment en les festivitats religioses i profanes, van marcar una singularitat cultural en la regió valenciana, que superava la mitjana d'altres territoris europeus contemporanis.

Malgrat les limitacions socials i econòmiques, la pràctica musical a València va continuar creixent. La música fou vista com un aspecte important de la vida comunitària i social, però sovint es va subestimar el seu valor com a font d'ocupació professional. En gran manera, es va considerar que la capacitat de cantar i tocar música era una habilitat més orientada a la vida privada i afectiva dins del grup, i no com una habilitat laboral en el sentit tradicional. No obstant això, la importància de la música en el benestar social i la creació d'una identitat col·lectiva ha sigut una constant en la història de València.

Es va produir una fita pionera a Europa, on una proporció significativa de la població s'educa i socialitza simultàniament en dos canals, la qual cosa amplia les seues capacitats individuals i enfortix els processos de col·laboració en diversos àmbits. Quant a la

pràctica musical, figures com Manuel Penella Raga i Salvador Giner van ser fonamentals, no sols per la importància emocional de la seua obra, sinó també per la seua labor pedagògica. Penella va dirigir l'Escola de la Societat Econòmica i el Conservatori, mentres que Giner, després de la seua formació a l'església local, es va traslladar a Madrid en 1871, on va destacar en l'òpera i la sarsuela.

El Conservatori de València, que es va situar a la plaça de Sant Esteve en 1881, es va convertir en un centre clau per a l'elit urbana malgrat els recursos limitats. En 1886, l'Ajuntament va crear el Certamen de Bandes de Música en la Fira de Juliol, que va consolidar València com una ciutat central, un espai competitiu per a les formacions locals i un lloc per a fomentar la sociabilitat i l'oci. Mentre que en l'entorn rural predominava la música popular i celebrativa amb un sistema educatiu informal, la ciutat se centrava en una activitat més culta i professional.

En 1893, es va fundar la Societat Coral El Micalet, que va ser dirigida per Giner, qui també va formar diversos compositors de teatre musical i sarsuela com José Serrano, Manuel Penella Moreno i Vicente Lleó. En 1903 l'Ajuntament de València va crear la Banda Simfònica Municipal de València. L'Exposició Regional de 1909 fou un intent de València de projectar-se qualitativament, amb Serrano component l'himne de l'esdeveniment. No obstant això, figures clau de la cultura local com Sorolla, els germans Benlliure i Blasco Ibáñez van decidir traslladar-se a Madrid entre 1889 i 1905, la qual cosa va limitar la consolidació de l'escena musical local.

A principis del segle XX, València tenia el potencial de generar talent musical competitiu a nivell nacional i internacional, però la seua menor grandària i nivell educatiu en comparació amb altres ciutats europees en dificultaven la consolidació. En 1900, la burgesia local va crear el Banc de València, i en les primeres dos dècades del segle XX, la ciutat va experimentar una expansió significativa. Es van connectar nous espais urbans amb la mar i es van construir tres fites fonamentals: els mercats Central i de Colón i l'estació ferroviària del Nord. Els canvis tecnològics influenciats pel Regne Unit i els Estats Units van introduir nous hàbits d'oci, com l'escolta de música registrada en les llars a través, principalment, de ràdios.

En l'àmbit de la música culta, van destacar figures clau com Lucrecia Bori (1887-1960), pionera i diva de l'òpera, qui, després del seu èxit a Itàlia, va aconseguir gran influència a Nova York a partir de 1910. En 1913, Sorolla va començar el seu treball per a la Hispanic Society a Nova York. En 1917, Manuel Penella fill va estrenar la seua òpera *El gato montés* Muntés a Nova York, que va marcar una fita internacional moderna per als músics locals després dels èxits de Martín i Soler a Europa.

En la música popular, Concha Piquer (1906-1990) va seguir el camí de Bori i, en els anys 20, va aconseguir la fama internacional a Nova York, també relacionada professionalment amb Penella. Després de tornar a Madrid, va mantindre una exitosa carrera com a cantant, actriu i empresària d'arts escèniques.

Entre la dècada dels 30 i la fi de la dictadura franquista en 1975, la creativitat musical local va experimentar un estancament, encara que van sorgir excepcions amb gran excel·lència en la música culta, com José Iturbi (1895-1980) i Joaquín Rodrigo (1901-1999). Iturbi va ser un pianista i director d'orquestra que va aconseguir fama internacional, especialment als EUA, i fou una figura clau en la creació de l'orquestra municipal de València en 1943. La seua germana Amparo Iturbi (1898-1969) també fou una pianista pionera.

Per la seua part, Joaquín Rodrigo, després d'estudiar en el conservatori de València i estrenar les primeres obres simfòniques a la ciutat, es va traslladar a París en 1927 per a connectar amb les tendències europees. En 1940, va estrenar el seu *Concert d'Aranjuez* a Barcelona, i en 1950, a París, i es va convertir en la major fita de la música valenciana. Rodrigo va continuar la seua carrera internacionalment i, després de la transició democràtica, va ser reconegut com el compositor de música culta més destacat a l'Espanya contemporània.

En la música popular, Nino Bravo (1944-1973) fou l'única figura rellevant del segle XX, i va assolir fama nacional i internacional malgrat la curta vida. Malgrat que va evitar traslladar-se a Madrid, la mobilitat constant li va permetre deixar un llegat important abans de morir en un accident d'automòbil. Durant la dictadura franquista, Bruno Lomas (1940-1990) també va obtenir la fama com el primer roquer espanyol i va guanyar reconeixement entre un públic i crítica encara minoritaris.

Des de 1977 fins a la data, els grups de rock Seguridad Social (José Manuel Casañ) i Revolver (Carlos Goñi, Alacant) i el grup de pop Presuntos Implicados (José Luis i Soledad Giménez, Yecla; Nacho Mañó) amb un vincle amb València, han tingut repercussió nacional i internacional. No obstant això, no han arribat a assolir les primeres posicions en una escena dominada per la *movida* madrilenya i barcelonina, i la música melòdica i flamenca a Andalusia.

Des de la Transició, la música en valencià ha evolucionat des d'una expressió de resistència cultural i política fins a convertir-se en un element més de l'escena musical. En els inicis, va estar lligada a la recuperació de la llengua i presentava un fort component reivindicatiu. Amb el temps, es va diversificar incorporant nous gèneres i ha assolit una major presència en festivals i espais d'oci. En l'actualitat, forma part del panorama musical general, amb una oferta variada que abasta des de la tradició fins a les tendències més contemporànies.

Durant la post-Transició (1982-1990) i en ple procés de reordenació urbana, la Ruta del Bakalao es va convertir en un referent territorial del *clubbing* a Espanya, que oferia una proposta pionera d'oci nocturn, discoteques, música electrònica de producció local i DJ valencians. Este fenomen va atraure un públic urbà jove de les grans capitals espanyoles, consumidor de cultura britànica, i va fer de València un referent internacional en este segment minoritari.

No obstant això, la moda del moviment fou efímera, i el teixit productiu valencià es va dissoldre després d'esgotar el cicle. Eivissa, com a altre territori mediterrani, s'encarregà

de prendre el testimoni i va ampliar l'impacte econòmic amb propostes d'oci i música més selectives i cares.

En 1979, l'Ajuntament de València va crear l'Escola Municipal de Música José Iturbi, sota la direcció de José Roca, com un centre no oficial per a l'ensenyança musical de grau elemental. En 1986, l'escola es va transformar en el Conservatori de Música José Iturbi i, en 1992, va passar a ser un conservatori professional. Durant les dècades de 1980 i 1990, l'oci nocturn i el consum de música en viu entre els jòvens es van consolidar gràcies a la millora de la capacitat adquisitiva mitjana, la construcció de noves instal·lacions i l'orientació de l'urbanisme cap a l'oci i la cultura.

Esta filosofia va quedar reflectida en el nou PGOU de 1988. En 1987 es va inaugurar el Palau de la Música, com a part d'una massiva operació de regeneració urbana clau per a l'oci i la vida a l'aire lliure, que va incloure la creació del nou Jardí del Túria. Durant este període, la ciutat també va acollir concerts de música pop i rock internacional en espais públics, com la plaça de bous, els jardins municipals de Vivers, pavellons esportius i els estadis dels dos clubs principals de la ciutat: el Valencia CF i Levante UD.

Entre 1991 i 2015, València va consolidar la seua competència internacional amb altres ciutats de pes relatiu per captar l'atenció d'una opinió pública global, gràcies a un mercat expansiu d'oci mediàtic mitjançant tecnologia digital. Esta competència va coincidir amb el creixement del turisme mundial. La ciutat va apostar per grans fites urbanes i esdeveniments cosmopolites d'alt cost financer i gran impacte mediàtic i turístic, la qual cosa va permetre posicionar a València en el panorama internacional, amb el decidit suport de la Generalitat Valenciana (GVA).

En l'àmbit del turisme professional i MICE (*meetings, incentives, conferences, exhibitions*), la ciutat va promoure la creació del Palau de Congressos en 1998, a càrrec de Norman Foster, dins d'un projecte per a consolidar una nova àrea d'expansió urbana a l'oest de la ciutat, entorn de la CV-35 i l'avinguda de les Corts Valencianes. El Palau de Congressos ha aconseguit una posició internacional destacada, la qual cosa ha augmentat la reputació urbana entre els col·lectius empresarials i científicotècnics.

Una fita clau fou l'obertura del Palau de les Arts en 2005, amb la missió de situar València en la primera línia internacional de l'òpera. Part de la Ciutat de les Arts i les Ciències, este projecte de la GVA, dissenyat per Santiago Calatrava, va buscar impulsar un eix de desenvolupament urbà entorn de l'antic llit del Túria. El Palau de les Arts s'ha convertit en un referent mundial de l'arquitectura d'espectacle i acull activitats de divulgació científica i artística. Recentment, l'espai exterior ha sigut seu de grans esdeveniments efímers en música i esport.

En l'àmbit educatiu, l'augment d'alumnes i la falta de seu pròpia van portar a la creació d'un nou edifici per al conservatori José Iturbi, inaugurat en el curs 2002-2003, com a part del procés d'expansió urbana entorn de l'avinguda de França. La GVA també va desdoblar el conservatori en 1997 creant el Conservatori Professional i traslladant la seua seu al centre històric en 2010, any en què es va inaugurar la nova seu del Conservatori Superior. A més, en 2007 es va crear l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana (ISEACV), que integra àrees com l'art dramàtic, la ceràmica, la dansa, el disseny i la música, per a dignificar professionalment les tradicions creatives de la societat

En el procés de globalització, les entitats financeres, essencials en la vida musical, van perdre autonomia a conseqüència de la crisi econòmica. En canvi, diferents empreses privades es van situar entre les més importants d'Espanya i algunes es van convertir en mecenes excepcionals de la cultura, l'esport i l'emprenedoria. Així mateix, amb l'impuls d'altres empreses de la Comunitat Valenciana, es va crear l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE), un lobby únic a Espanya l'objectiu del qual és millorar la posició econòmica i política de la regió i que actua des de la seua seu a València i destaca el factor territorial i urbà com a clau per al desenvolupament personal i empresarial.

Malgrat la millora indubtable en la quantitat, qualitat i diversitat de l'ecosistema musical local, l'emigració de talent musical local cap a Catalunya, Madrid, la resta d'Espanya, la UE i el món ha sigut una realitat fins fa molt poc. No obstant això, es va evidenciar un possible canvi de tendència en 2011 amb l'obertura de Berklee College of Music a València, institució educativa de renom mundial en l'àmbit musical. L'elecció de València entre totes les ciutats del món es deugé a la intensa activitat musical, la geolocalització privilegiada i l'alta qualitat de vida. Eixe mateix any, la Universitat de València va inaugurar el seu postgrau en Gestió Empresarial de la Música, que va arribar a deu edicions, primer presencials i després en línia, amb una notable quantitat d'alumnes provinents d'altres parts d'Espanya i Amèrica. A partir d'aleshores, la ciutat va començar a atraure professionals júnior i sènior en la música més popular, tot i que en quantitats encara insuficients per a modificar substancialment la percepció de la música com a activitat professional entre la ciutadania.

En 2019, l'Ajuntament de València va llançar la iniciativa València Music City, que considerava el potencial de la ciutat en este àmbit i comptava amb el suport del Palau de la Música. No obstant això, esta iniciativa es va paraitzar a causa de l'impacte de la pandèmia de la covid 19.

Des de 2022, Visit València, l'entitat encarregada de la promoció turística i internacional de la ciutat, va adoptar el posicionament de València com a destinació turística musical com a part de la seua estratègia sectorial, amb un suport tècnic especialitzat. En este marc, es van assolir fites clau com la integració de la ciutat en la Music Cities Network, la creació del València Music Map i la consolidació d'un servici d'agenda i ticketing en línia per als principals recintes i entitats culturals. Estos espais inclouen tant instal·lacions municipals (com el Palau de la Música, Teatre El Musical, La Rambleta, Concerts al Veles e Vents, Serial Parc als parcs de Malilla i l'Oest i el Jardí de les Hespèrides) com altres seus de referència (com el Palau de les Arts, Olympia Metropolitana i esdeveniments principals).

València ha reforçat la seua projecció com a ciutat musical mitjançant una major col·laboració entre actors locals. En 2022, es va inaugurar la Casa de la Música, seu de la FSMCV, que contribuïx a la regeneració urbana en l'Olivereta. A més, en 2024 van començar les obres del Roig Arena, que s'inaugurarà en 2025 i comptarà amb sales de música en viu de gran capacitat. Estes iniciatives, juntament amb l'estratègia València Music City, busquen enfortir la música com a motor cultural, econòmic i turístic de la ciutat.

L'ecosistema musical principal de València inclou intèrprets, audiències, professionals del sector i espais com auditoris i sales, tots operant dins d'un marc públic i regulador que abasta el govern estatal, la Generalitat Valenciana i l'Ajuntament de València. A nivell estatal, s'han implementat polítiques com l'Estatut de l'Artista per a millorar la professionalització musical. A nivell autonòmic, la Generalitat influïx en l'activitat musical mitjançant polítiques productives, educatives i culturals. L'Ajuntament regula activitats i promou la ciutat a través de la Fundació Visit València. A més, hi ha diverses institucions educatives que abasten des de la formació bàsica fins a estudis superiors en música, com el Conservatori Municipal José Iturbi, el Conservatori Superior Joaquín Rodrigo i altres centres educatius relacionats amb la música.

L'ecosistema musical de València inclou els intèrprets no professionals de les 31 entitats socials musicals de la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana (FSMCV), amb seu a la ciutat, 28 de les quals estan associades a la Coordinadora de Societats Musicals de València (COSOMUVAL). La FSMCV, una entitat sense ànim de lucre, agrupa societats musicals regionals i té com a missió ensenyar música i formar bandes de músics voluntaris que participen en celebracions locals. Amb una presència en el 95 % de les localitats valencianes, la FSMCV compta amb 40.000 músics, 60.000 educands i 240.000 famílies sòcies. Les seues entitats, que inclouen més de 2.000 músics federats, 400 professors i 3.000 alumnes, promouen la música en viu en espais públics i han expandit la seua oferta amb orquestres i agrupacions menors, mentre busquen professionalitzar la seua gestió i atraure nous públics i fonts d'ingressos. Esta federació agrupa les següents societats musicals: Agrupació Musical de Massarrojos, Acàcies-Picayo, Benicalap, Carrera Font de Sant Lluís, Gayano Lluch, Patraix, Sant Isidre, San José de Pignatelli, Santa Cecília del Grau; Associació Cultural Aula de Música Divisis; Falla Jerònima Gal·lés Litógraf Pascual i Abad; Associació Musical La Torre, Associació Música Jove, Banda de Música de Campanar, Centre de Música i Dansa de Natzaret, Centre Instructiu Musical de Benimaclet; Centre Instructiu Musical i Banda de Torrefiel, Castellar-l'Oliveral, les Tendetes; Societat Ateneu Musical del Port, Societat Musical "Unió de Pescadors", Societat Coral El Micalet de València, Societat Instructiu Musical del Palmar, Societat Instructiva de l'Obrer Agrícola Industrial; Societat Musical Amics de la Música de Benifaraig, Barri de Malilla, La Va unir de Tres Forques, els Poblats Marítims; Unió Musical del Centre Històric de València, L'Horta de Sant Marcel·lí i Santa Cecília de Castellar-l'Oliveral.

Les societats musicals locals, bones coneixedores del seu entorn urbà, són ideals per a fomentar la cohesió social i la inclusió a través de la música. Han sigut greument

afectades per la dana del 29 d'octubre de 2024, especialment el Centre Instructiu Musical de Castellar-l'Oliveral i la Unió Musical de Castellar-l'Oliveral. En esta pedania es va realitzar, el dia 2 de febrer de 2025, un concert dirigit per Cristóbal Soler, director de la Banda Simfònica Municipal, que va agrupar més de 150 músics de diferents societats musicals afectades per la dana i que va comptar amb la inestimable col·laboració de dos referents del món de la cultura musical com són Pacho Flores, trompetista de renom internacional, i el músic, compositor i aclamat director d'orquestra Gustavo Dudamel. El concert va suposar el renaixement de la música en les pedanies de València i en altres localitats afectades. Posteriorment es va organitzar un concert en benefici dels afectats per la dana al Palau de la Música de València en què Pacho Flores i Gustavo Dudamel, juntament amb membres de l'orquestra del Palau de la Música, la del Palau de les Arts, la Jove Orquestra de la Generalitat Valenciana i el Cor de la Generalitat, van tornar a fer de la música un valuós recurs contra l'adversitat.

A l'Ajuntament de València, destaquen l'Orquestra de València i la Banda Simfònica Municipal de València. La música també es programa al Palau de la Música i el Palau de Congressos, que compta amb tres sales principals. A més, el Teatre El Musical, als Poblatos Marítics, s'enfoca en la revitalització urbana a través de les arts escèniques.

La Ciutat de les Arts i les Ciències (CACSA), entitat de la GVA, ofereix activitats de música en viu, especialment a l'aire lliure. El Palau de les Arts, orientat a l'òpera, també presenta música clàssica i popular, amb tres sales disponibles. El seu Centre de Perfeccionament és un referent internacional en formació i suport a la professionalització. El projecte Les Arts Volant ofereix actuacions itinerants en localitats menors per a promoure l'alta cultura entre la població no experta. També són clau l'Orquestra de la Comunitat Valenciana (OCV) i el Cor de la Generalitat Valenciana, amb seu a la ciutat.

Sedajazz, fundada en 1991, és una empresa dedicada a la interpretació i educació del jazz. Amb seu en la pedania de la Torre, afectada per la DANA de 2024, manté una estreta relació amb el món bandístic valencià. Col·laboren amb músics prestigiosos del jazz nacional i internacional. A més de continuar gravant i editant música, han enfocat els seus esforços en l'educació de xiquets i jòvens, de manera que promouen el seu rol com a dinamitzadors urbans mitjançant concerts participatius i projectes d'inclusió.

La música històrica combina la investigació i la interpretació i constitueix una de les més clares tendències culturals a la UE en les dos últimes dècades. Tracta de recrear els sons i rituals reconstruint instruments i pràctiques escèniques entre els segles XIII i XVIII. Es troba en la base d'un circuit d'actuacions, cicles i festivals que empren escenaris d'alt valor patrimonial i representen experiències amb un alt atractiu turisticocultural. El projecte professional Capella de Ministrers (1987) és un referent nacional i internacional de la música antiga registrada i en directe.

En l'àmbit del registre i gravació de música, destaquen segells discogràfics especialitzats en diferents gèneres, que fan referència especialment a la música en valencià.

A València, els músics professionals han iniciat recentment un procés associatiu per a accedir a l'espai públic i participar en decisions reguladores i negociacions amb empreses del sector. Hi ha entitats com SIMUV, el Sindicat de Músics de València i la delegació local d'AMPE. Consolidar este teixit associatiu és crucial per a l'escena musical local i la professionalització dels intèrprets en el sistema educatiu. MusicaProCV, que agrupa promotors de concerts, i FEVIM, que reuneix associacions de música en viu, també són clau.

L'Escolania de la Mare de Déu, vinculada a l'arxidiòcesi de València, combina educació i música i podria contribuir al circuit de música en viu. Diverses esglésies de la ciutat, com Santa Caterina i Sant Agustí, ja acullen activitats musicals, i la col·laboració entre Capella de Ministrers i l'arxidiòcesi ha creat un circuit de música històrica i religiosa. La parròquia de Sant Nicolau també destaca per l'activitat musical després de la seua rehabilitació.

Entitats sense ànim de lucre com la Fundació Hortensia Herrero té un paper clau en la restauració del patrimoni històric i la promoció de la dansa, vinculada a la música. Diverses empreses i recintes per a arts escèniques, com Olympia Metropolitana, Teatre Flumen i Veles e Vents, també programen regularment activitats musicals. En l'àrea sanitària, Músics per la Salut, una organització nacional, té seu a la ciutat i està cada vegada més activa. La Universitat de València, amb 525 anys d'història, és fonamental en la vida cultural de la ciutat, ja que destaca per la seua orquestra filharmònica i activitats en investigació i docència musical. La Universitat Politècnica de València també contribueix amb la seua banda simfònica i programació de jazz, i obri els seus espais al públic musical.

Les societats musicals de la FSMCV es complementen amb l'activitat coral i la difusió del folklore autòcton en la Comunitat Valenciana. La Federació de Cors de la Comunitat Valenciana (FECOCOVA) agrupa 48 entitats a València, mentre que la Federació de Folklore de la CV reuneix agrupacions de dansa, rondalles, orquestres de pols i pua, tabal i dolçaina, i cant d'estil, pràctiques autòctones regionals. Les dos entitats contribueixen a la identitat cultural de la ciutat.

Entre les organitzacions afins destaquen FOTUR, que agrupa sectors d'oci, turisme, joc i activitats recreatives, i la Federació Empresarial d'Hostaleria de València i la província (FEHV), patronals de sectors clau en la vida urbana. Turisme CV promou la política turística amb un enfocament musical, mentre que l'Institut Valencià de Cultura (IVC) s'encarrega de les arts escèniques, musicals i audiovisuals. Entre les empreses auxiliars, sobreix el grup CASFID, especialitzat en tecnologies d'accés i venda d'entrades, i DAS Àudio, referent mundial en so. Recentment, ASVEM agrupa empreses i professionals de l'àmbit educatiu, tecnològic i comunicacional. A més, CEV i AVE representen el teixit comercial, que utilitza la música per a activitats comercials, mentre que l'Associació de Comerciants del Centre té un paper clau

en la vida urbana. La música també complementa l'activitat física i esportiva, especialment en iniciatives de la Fundació Esportiva Municipal i la Fundació Trinidad Alfonso, amb èmfasi en el benestar actiu i la salut ciutadana.

7. Anàlisi DAFO: amenaces, oportunitats, debilitats i fortaleses de València com a ciutat musical

L'anàlisi DAFO és una ferramenta clau per a comprendre la situació actual de València en el seu procés de consolidació com a ciutat musical i destinació turísticomusical de referència. Esta avaluació permet identificar els factors que afavorixen el seu desenvolupament i els que poden representar obstacles o amenaces per a la sostenibilitat de l'ecosistema musical local.

València es troba en un moment estratègic en què la seua evolució com a ciutat musical dependrà tant de la seua capacitat de gestionar les oportunitats i fortaleses existents com de la seua habilitat per a superar les amenaces i debilitats estructurals. A continuació, es presenten els principals factors que influïxen en el seu desenvolupament dins d'un context global, nacional i local.

7.1. Amenaces i oportunitats

Amenaces: factors externs que poden dificultar el desenvolupament de València com a ciutat musical

La conjuntura internacional presenta diversos desafiaments per al posicionament de València com a destinació turísticomusical. El canvi climàtic, exemplificat per la dana d'octubre de 2024, amenaça les infraestructures i afecta negativament a la percepció de la ciutat com un destí segur i atractiu. A nivell geopolític, la inestabilitat internacional, com els conflictes a Ucraïna i l'Orient mitjà, així com les tensions entre potències, impacten en el turisme, el comerç i la inversió estrangera, cosa que afecta la mobilitat global d'artistes, promotors i turistes.

En l'àmbit econòmic, la desacceleració de l'economia de la UE i els alts nivells de deute públic dificulten el finançament de projectes culturals i turístics, fet que limita els recursos per a promoure València com a destinació musical. A més, l'elevada precarietat laboral, especialment entre els jòvens i la falta de seguretat jurídica per a artistes i promotors representen obstacles per a la professionalització del sector i l'estabilitat de l'ecosistema musical.

La digitalització i l'auge de plataformes d'estríming han transformat els hàbits de consum cultural, han reduït la rendibilitat dels formats tradicionals i han afavorit uns pocs grans actors, la qual cosa dificulta la sostenibilitat econòmica dels artistes i promotors locals. Finalment, la dependència excessiva dels festivals com a model de negoci ha generat problemes de sostenibilitat, competència entre esdeveniments i una escassa integració dels músics locals en l'oferta cultural permanent de la ciutat.

Oportunitats: factors externs que poden impulsar el desenvolupament de València com a ciutat musical

València compta amb diverses oportunitats per a enfortir la seua posició com a destinació turísticomusical. El creixent interès global pel turisme experiencial i cultural ofereix una oportunitat clau, ja que la música en viu ha demostrat ser un atractiu diferenciador en moltes ciutats que atrauen visitants que busquen experiències autèntiques. Amb la seua rica tradició musical i vibrant escena cultural, València té el potencial de consolidar-se en este segment.

El reconeixement internacional de la ciutat amb fites com la designació com a Capital Verda Europea en 2024 i la seua inclusió en xarxes com la Music Cities Network reforcen la imatge com a destinació innovadora, sostenible i culturalment dinàmica. Este reconeixement facilita la promoció de València en mercats internacionals i la creació de col·laboracions amb altres ciutats líders en l'àmbit musical.

La revaloració de la música en viu després de la pandèmia de la covid 19 ha impulsat la demanda de concerts i festivals i ha creat oportunitats per a expandir el sector musical i atraure nous públics.

En l'àmbit econòmic, la disponibilitat de fons europeus Next Generation, destinats a la digitalització, sostenibilitat i innovació en les indústries creatives, és una oportunitat per a modernitzar el sector musical a València. Estos fons poden usar-se per a millorar infraestructures, impulsar la formació de professionals i fomentar la integració de l'ecosistema musical en l'economia digital.

Finalment, l'arribada de nous residents internacionals altament qualificats, atrets per la qualitat de vida a València, pot dinamitzar l'escena musical local.

7.2. Debilitats i fortalezes

Debilitats: factors interns que limiten el desenvolupament de València com a ciutat musical

Una de les principals limitacions de València com a destinació musical és la falta de consolidació de la seua indústria musical local, amb un teixit empresarial poc desenvolupat i una baixa presència de promotors i productores de gran abast. A més, la falta d'incentius per a la professionalització del sector i la inestabilitat reguladora dificulten la creació d'ocupació i la retenció del talent. Una altra debilitat és la carència d'infraestructures adequades per a la música en viu, especialment recintes a l'aire lliure per a concerts de gran format. La regulació municipal en matèria d'oci nocturn també limita l'escena musical. Finalment, l'impacte de la dana d'octubre de 2024 ha afectat greument la infraestructura musical i a la percepció de la ciutat com a destinació turística segura.

Fortalezes: factors interns que afavorixen el desenvolupament de València com a ciutat musical

València compta amb fortaleeses clau per al seu desenvolupament com a ciutat musical, com l'estil de vida mediterrani, el clima agradable, l'excel·lent oferta gastronòmica i una cultura vibrant, la qual cosa la fa atractiva per a residents i visitants. A més, la ciutat té una xarxa densa de societats musicals que reforcen la seua identitat cultural. La inversió en projectes emblemàtics de referència i el creixement del mecenatge en cultura reforcen encara més la seua posició en l'àmbit musical, i amb una estratègia de promoció adequada, pot consolidar-se com una de les principals ciutats musicals d'Europa.

8. Metodologia

El desenvolupament de València Music City 2025-2030 es fonamenta en un enfocament metodològic que combina la investigació aplicada, la participació activa dels actors de l'ecosistema musical i l'anàlisi comparativa de bones pràctiques internacionals.

Durant 2024, un procés de consulta liderat per l'equip de la Universitat de València en el marc de l'actuació duta a terme des de la Fundació Visit València per a la integració de la ciutat en la Xarxa de Ciutats Musicals (Music Cities Network) ha identificat condicions favorables per a la col·laboració i la coordinació intersectorial, la qual cosa estableix les bases del projecte.

Este diagnòstic ha permés definir línies estratègiques per al treball conjunt entre els agents del sector i explorar àrees de possible activitat col·lectiva addicional.

Per a garantir una planificació sòlida, flexible i adaptada a l'evolució de l'ecosistema musical i urbà, l'estratègia s'estructura en quatre fases metodològiques interconnectades:

1. *Diagnòstic i mapatge de l'ecosistema musical*
  - a. Identificació i caracterització dels actors clau mitjançant entrevistes semiestructurades i anàlisi documental.
  - b. Elaboració d'un mapa d'actors i relacions que reflectisca les interdependències i oportunitats de sinergia dins de l'ecosistema.
  - c. Avaluació d'infraestructures, recursos disponibles i necessitats específiques del sector musical a València.
  - d. Avaluació de polítiques i models de les ciutats membre de la Music Cities Network (annex 1).

2. *Consulta i disseny participatiu*
  - a. Organització de taules de treball i reunions tècniques amb representants públics, representants de l'ecosistema musical de la ciutat, sectors afins i societat civil.
  - b. Aplicació de metodologies de cocreació per a facilitar la formulació de propostes col·laboratives i la identificació de prioritats estratègiques.

3. *Planificació* *estratègica*

- a. Desenvolupament de línies estratègiques d'acció, alineades amb els àmbits de governança, sostenibilitat, desenvolupament econòmic i cohesió social.

4. *Indicadors i seguiment*

- a. Definició d'indicadors d'impacte que garantisquen una avaluació contínua de l'efectivitat del projecte i la seua contribució al desenvolupament urbà.
- b. Creació d'un sistema de seguiment i avaluació, basat en dades quantificables i en la retroalimentació dels actors implicats.

Este enfocament metodològic permet consolidar València com una ciutat musical amb una governança innovadora, participativa i en contínua evolució, alineada amb les tendències internacionals en desenvolupament urbà, economia creativa i sostenibilitat cultural.

9. Objectius específics i línies estratègiques València Music City 2025-2030

L'estratègia València Music City 2025-2030, impulsada per l'Ajuntament de València i emmarcada en València Innovation Capital, forma part de l'Estratègia urbana València 2030, un marc integral de desenvolupament sostenible que guia el futur de la ciutat. **L'objectiu principal és consolidar la música com un eix transversal del desenvolupament urbà, social i econòmic, i aprofitar el seu potencial per a millorar la qualitat de vida, enfortir la identitat i dinamitzar l'economia local.** Esta iniciativa alinea les accions del sector públic i privat per a maximitzar-ne l'impacte a la ciutat i generar oportunitats per al desenvolupament de la indústria musical, la promoció cultural i la projecció internacional de València.

L'horitzó temporal fins a 2030 permet establir metes concretes i mesurables, encara que les línies estratègiques proposades mantenen una visió a llarg termini per a garantir la sostenibilitat del projecte i l'evolució futura.

Per a assolir este propòsit, s'han definit **cinc objectius específics** que guien la transformació de l'ecosistema musical valencià. Estos objectius marquen els impactes clau que l'estratègia busca aconseguir, i aborden des de la millora d'infraestructures o la inclusió mitjançant la música fins a la professionalització del sector i la projecció internacional de la ciutat:

Objectiu específic 1: Potenciar la música en viu com a element central de l'oferta cultural de la ciutat, clau de benestar, inclusió, diversitat i cohesió social.

Objectiu específic 2: Impulsar la professionalització i la innovació en la indústria musical.

Objectiu específic 3: Fer accessible l'educació i la pràctica musical a tota la ciutadania, sense exclusions de cap naturalesa (edat, gènere, condició socioeconòmica, etc).

Objectiu específic 4: Consolidar València com una destinació de referència per al turisme musical.

Objectiu específic 5: Enfortir la infraestructura i governança de l'ecosistema musical.

Per a traduir estos objectius en accions concretes i mesurables, l'estratègia s'estructura en **cinc línies estratègiques**. Cada una respon a un o diversos dels objectius establits i definix el marc d'actuació per a implementar canvis sostenibles i estructurats en l'ecosistema musical de València

Línia estratègica 1: Música en viu

Línia estratègica 2: Professionalització i desenvolupament del sector musical

Línia estratègica 3: Educació i pràctica musical per a la ciutadania

Línia estratègica 4: Turisme musical i projecció internacional

Línia estratègica 5: Governança i operativa funcional de l'estratègia

L'estratègia s'estructura seguint un model de marc temporal detallat, arreglat en l'annex 3, a través d'una sèrie de taules cronològiques que organitzaran les fites, accions i fases de desenvolupament del projecte. Estes taules permeten visualitzar l'evolució de l'estratègia al llarg del temps i establixen una seqüència clara d'objectius, mesures que cal implementar i els resultats esperats. Així mateix, faciliten la identificació dels períodes clau en què es preveu que es produïsquen avanços significatius.

9.1. Línia estratègica 1. Impuls a la música en viu

València compta amb una programació musical consolidada en els àmbits cultural i d'oci, però és clau integrar totes les propostes sota una estratègia comuna per a maximitzar la satisfacció del públic i preservar l'autonomia dels actors de l'ecosistema musical. El Comitè Assessor de la Música de la ciutat serà fonamental per a promoure la coordinació entre els agents culturals, turístics i d'oci. Amb la marca València Music City, es busca crear una oferta de música en viu atractiva que contribuïska al benestar ciutadà, la cohesió social, la professionalització del sector i la fidelització del públic. El programa Música urbana, amb el lema "Més música, en més llocs i en més moments", s'erigix com la principal iniciativa per a estendre l'accés a experiències musicals en tota la ciutat.

9.1.1. Objectiu operatiu 1: Programació musical d'excel·lència

La programació municipal estarà centrada en torn al Palau de la Música. Els recursos principals inclouen:

- L'Orquestra de València (OV)
- La Banda Simfònica Municipal de València (BSMV)
- Cicle de Cambra al Palau
- Cicle d'òrgan

- Músiques religioses del món
- Festival de Jazz
- Participació de solistes internacionals
- Visita de grans orquestres
- Etc.

Estos actors, juntament amb esdeveniments icònics com el Certamen Internacional de Bandes de Música (CIBM), consoliden a València com un referent mundial en este àmbit.

- Durant el període 2025-2030, el Palau de la Música s'enfocarà a millorar l'accessibilitat del públic, la digitalització dels seus servicis i la comunicació amb clients i abonats, a més de continuar l'ampliació en els recursos de l'OV i la BSMV, amb atenció especial a la visibilitat de la mateixa OV i la seua internacionalització i la millora de la programació amb criteris d'excel·lència que combinen autors valencians i espanyols i internacionals.

9.1.2. Objectiu operatiu 2: Descentralització d'infraestructures

- L'auditori de Benicalap, l'obertura del qual està prevista per a 2026, representa una estratègia exemplar de descentralització, que apropa l'oferta musical a barris perifèrics.
- S'incrementarà l'oferta de concerts en places, parcs i altres espais públics, fet que ampliarà la presència de l'OV, la BSMV i la Coral Juan Bautista Comes en diversos contextos urbans, especialment en les pedanies afectades per la dana del 29 d'octubre de 2024.
- A través de la mediació cultural es desenvoluparan i exploraran repertoris i pràctiques escèniques més populars i accessibles per a diversificar les ofertes musicals de la ciutat, seguint l'exemple del cicle "Jazz als barris" dins del Festival de Jazz

9.1.3. Objectiu operatiu 3: Col·laboració publicoprivada

- L'Ajuntament exercirà un paper actiu en la promoció de la música en viu mitjançant la utilització i optimització d'infraestructures municipals com el Teatre El Musical, La Rambleta i Veles e Vents, que, encara que en alguns casos són gestionades privadament, formen part del teixit cultural de la ciutat.
- Recintes com el Palau de Congressos de l'Ajuntament, la Ciutat de les Arts i les Ciències, el Teatre Principal i el Centre Cultural La Beneficència, gestionats per la Generalitat Valenciana i la Diputació de València, contribuiran a una oferta més àmplia i coordinada.

Estes infraestructures públiques, juntament amb les privades, s'alinearán per a enfortir la marca València Music City.

9.1.4. Objectiu operatiu 4: Sinergies en l'ecosistema musical

- La governança participativa promourà col·laboracions entre agents de la societat civil, institucions i empreses.

- Es facilitaran connexions entre diversos actors de l'ecosistema tant públics com privats disposats a explorar la col·laboració entre ells en la programació de concerts amb grandàries variables.

9.1.5. Objectiu operatiu 5: Recuperació i difusió del patrimoni musical

El patrimoni musical de València és una part fonamental de la seua identitat i abasta des de la música històrica fins al cant d'estil referent de la música popular de l'Horta, les bandes i la creació contemporània. Per a preservar i difondre este llegat, s'impulsaran programes que ressalten la música creada a la ciutat i la seua evolució, per a permetre recuperar repertoris oblidats i generar noves audiències, a més d'oferir oportunitats per a la seua reinterpretació.

Creació de programes específics per a la recuperació i difusió del llegat musical valencià, amb concerts temàtics, gravacions i publicacions especialitzades com: catedral de València, arxiu del Reial Seminari del Corpus Christi (Patriarca), Biblioteca de Compositors Valencians, etc.

- Suport a investigacions i estudis sobre patrimoni musical històric valencià, en col·laboració amb universitats, conservatoris, arxius i biblioteques.
- Promoció de la música històrica en l'espai públic, incloent-hi repertori de compositors valencians en festivals i cicles de concerts.
- Promoció de la música en valencià mitjançant festivals i cicles de concerts.

9.1.6. Objectiu operatiu 6: Estratègies de fidelització i captació de públic

- Programació segmentada i estratègies de públics: adaptació de l'oferta musical a diferents perfils d'espectadors, amb cicles específics dirigits a jòvens, famílies, majors i altres segments d'interés.
- Sistemes de fidelització: creació d'abonaments, descomptes i avantatges per a assistents recurrents a esdeveniments musicals, per a arribar al conjunt de la ciutadania.
- Millora de l'experiència del públic: implementació de servicis digitals, millores en l'accessibilitat i desenvolupament d'activitats complementàries (trobades amb artistes, xarrades, experiències interactives).
- Promoció i comunicació: estratègies de màrqueting cultural que incloguen campanyes personalitzades, major presència en xarxes socials i plataformes digitals, i col·laboració amb mitjans de comunicació locals i nacionals.
- Accions de mediació cultural: programes educatius i de sensibilització per a acostar la música a nous públics i fomentar la seua participació activa en la vida cultural de la ciutat.

Projectes relacionats

- Certamen Internacional de Bandes de Música (CIBM). Es reforçarà la projecció internacional amb estratègies de captació de bandes estrangeres i promoció en circuits globals, per a incrementar-ne l'impacte turístic i cultural.

- Concerts de Vivers. S'ampliarà la programació amb artistes de projecció local, nacional i internacional i es millorarà la integració de l'esdeveniment en l'oferta turística anual, a fi de consolidar l'atractiu per a visitants.
- Música urbana. S'incrementarà la presència de concerts en places i parcs amb una agenda estable, es facilitarà l'accés de nous públics i es donarà suport a la programació de l'Orquestra de València i la Banda Simfònica Municipal de València.
- Auditori de Benicalap. S'activarà com un espai de referència per a la música en viu en els barris, s'integrarà en la xarxa de programació municipal i es fomentarà que l'usen les societats musicals i agrupacions locals.
- Coordinació interinstitucional. Es fomentarà l'alineació de programacions del Palau de les Arts, el Palau de la Música i altres espais públics per a evitar solapaments i millorar la distribució d'esdeveniments musicals.
- Música i comerç. Es facilitaran concerts en zones comercials estratègiques per a dinamitzar l'activitat econòmica i integrar actuacions en festivals gastronòmics i esdeveniments culturals.
- Música i benestar. Es potenciaran programes en col·laboració amb associacions sense ànim de lucre per a portar la música a hospitals i centres socio-sanitaris, així com iniciatives de música inclusiva.
- Implementar dins de l'APPVLC informació i alertes sobre esdeveniments musicals a la ciutat.

Agents principals

- Institucions públiques: Palau de la Música, Orquestra de València (OV), Banda Simfònica Municipal de València (BSMV), Conservatori Municipal José Iturbi (CMJI), Teatre El Musical, La Rambleta, Veles e Vents, Palau de Congressos, Fundació Esportiva Municipal, Ciutat de les Arts i les Ciències (CACSA), Centre Cultural La Beneficència, Teatre Principal, Institut Superior d'Ensenyances Artístiques (ISEACV).
- Organitzacions i associacions culturals: Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana (FSMCV), Coordinadora de Societats Musicals de València (COSOMUVAL), Federació de Cors de la Comunitat Valenciana (FECOCOVA), Federació de Folklore de la Comunitat Valenciana, Lo Rat Penat, TBerklee College of Music, Roig Arena, Agència Districte, Olympia Metropolitana
- Entitats educatives: Universitat de València (UV), Universitat Politècnica de València (UPV), Conservatori Professional de Música de València i Conservatori Municipal de Música José Iturbi, Escolania de la Mare de Déu.
- Entitats comercials i socials: Associació de Comerciants del Centre, fundacions Hortensia Herrero i Trinidad Alfonso, Ateneu Mercantil, Fundació Bancaixa

- Actors religiosos: temples històrics i de valor artístic com la catedral metropolitana, la basílica de la Mare de Déu dels Desemparats, el Reial Col·legi-Seminari del Corpus Christi, etc.

9.2. Línia estratègica 2. Professionalització del sector musical

Per a consolidar-se com una ciutat musical de referència, València ha de comptar amb un sector professional robust que genere ocupació estable en l'àmbit musical i les seues àrees de suport, com el so, l'escenografia i la gestió.

9.2.1. Objectiu operatiu 1: Desenvolupament del sector professional i foment a la creació d'ocupació

- Suport a la creació d'ocupació estable en el sector musical
  - Impulsar la generació d'ocupació a temps complet per a les ocupacions de la cadena de valor de la música.
  - Potenciar l'estabilitat laboral dins de l'ecosistema musical incentivant contractes de llarga duració en orquestres, bandes i productores.
- Posicionament de València com a destinació per a reunions professionals de la indústria musical
  - Aprofitar la filiació de Music Cities Network per a enfortir la presència de València en l'àmbit musical internacional.
  - Convertir la ciutat en seu d'esdeveniments professionals del sector musical promovent congressos, fòrums de debat i fires especialitzades.
  - Desenvolupar estratègies conjuntes amb Visit València i el Palau de Congressos per a atraure reunions de la indústria musical.
  - Integrar espais estratègics públics i privats com a seus d'esdeveniments especialitzats.
- Creació de programes pilot i fòrums sectorials (2025-2030)
  - Explorar programes pilot que fomenten la innovació i la digitalització en la producció musical.
  - Organitzar taules de treball amb empreses del sector per a definir línies estratègiques que potencien l'impacte econòmic de la indústria musical a la ciutat.
  - Fomentar el debat entorn de polítiques públiques de suport a la música buscant qu s'incorporen a l'agenda del Govern d'Espanya.
- Impuls de sinergies amb el sector educatiu i empresarial
  - Crear vincles entre conservatoris, centres de formació professional i empreses musicals per a connectar el talent emergent amb la indústria.
  - Reforçar la formació en gestió musical, producció i tecnologia del so en els conservatoris, societats musicals i centres educatius com, per exemple, la implementació de nous graus en el Conservatori Superior de Música de València.
  - Implementar programes de passanties i pràctiques que faciliten la inserció laboral d'estudiants en el sector musical.

- Atracció d'inversió i enfortiment de l'ecosistema empresarial
  - Connectar la indústria musical amb l'ecosistema d'empreses emergents i capital inicial a fi de facilitar l'accés a finançament per a projectes emergents.
  - Impulsar el mecenatge i el patrocini privat alineant el sector musical amb iniciatives de responsabilitat social corporativa.
  - Explorar la creació d'incentius fiscals i línies de finançament públic per a empreses de producció musical, sales de concerts i professionals autònoms.

9.2.2. Objectiu operatiu 2: Innovació, R+D+i i formació en el sector musical

La ciutat té el potencial de convertir-se en un nucli d'investigació i desenvolupament en música i so, promovent la col·laboració entre el sector acadèmic, el teixit empresarial i les institucions culturals. Entre les iniciatives clau hi ha:

- Impuls a la investigació aplicada en música, musicologia i tecnologia del so, en col·laboració amb els centres educatius en formació professional i superior i conservatoris.
- Ampliació d'espais dedicats a la innovació musical, incloent-hi estudis de gravació, sales d'assaig i laboratoris d'experimentació sonora.
- Participació en projectes europeus de finançament per a la música i la cultura facilitant l'accés a recursos que permeten la professionalització del sector.

La plataforma València Innovation Capital (VIC), a través de SonoLab, tindrà un paper clau en la connexió entre la investigació i l'aplicació pràctica, i promourà la creació d'empreses emergents musicals i tecnològiques.

9.2.3. Objectiu operatiu 3: Suport a la creació i a nous talents

La sostenibilitat de l'ecosistema musical de València es recolzarà en el foment de la nova creació i el suport als jòvens talents. S'implementaran programes que oferisquen formació, residències artístiques i oportunitats de producció per a compositors, intèrprets i productors emergents, a fi d'impulsar la innovació i promoure la diversitat creativa a la ciutat.

- Creació de residències artístiques per a compositors, directors i productors emergents.
- Implementació de beques i ajudes a la composició i producció musical.
- Foment de la col·laboració entre nous creadors i artistes consolidats i facilitar l'accés a plataformes de difusió i professionalització.
- Impuls a programes d'innovació musical per a connectar la música amb la tecnologia i l'experimentació sonora.

9.2.4. Objectiu operatiu 4: Emprenedoria i finançament del sector musical

El creixement de l'ecosistema d'empreses emergents i capital inicial a València representa una oportunitat per al sector musical. L'estratègia buscarà:

- Fomentar la connexió entre projectes musicals emergents i inversors, a través d'entitats locals especialitzades.
- Impulsar el mecenatge i el patrocini, amb especial interès a atraure inversió privada al sector musical.
- Generar incentius fiscals i suports financers per a empreses de producció musical, sales de concerts i professionals autònoms del sector.

El desenvolupament d'este marc de suport permetrà un teixit empresarial musical sòlid, i afavrirà l'estabilitat del sector i la retenció del talent a la ciutat.

L'objectiu és garantir que els jòvens talents de València puguen accedir a oportunitats professionals sense necessitat d'emigrar a fi de consolidant la ciutat com un pol d'atracció i retenció de talent en la indústria musical.

Projectes relacionats

- Desenvolupament d'un clúster d'innovació en música i so, impulsat per la Universitat de València i la UPV, en col·laboració amb el sector privat.
- Creació de programes pilot per a congressos i esdeveniments professionals.
- Ampliació del SonoLab a València Innovation Capital (VIC), com a laboratori d'investigació i desenvolupament en producció musical.
- Impuls a la internacionalització del sector a través de la participació en fires i congressos internacionals.
- Foment de sinergies amb el sector tecnològic per tal d'afavorir la creació d'empreses emergents especialitzades en tecnologia musical i producció sonora.
- Desenvolupament d'un fons d'inversió per al sector musical.
- Creació d'un programa de residències artístiques i de formació, en col·laboració amb centres educatius privats.
- Promoció del turisme MICE musical, a través de la captació d'esdeveniments i congressos especialitzats en el sector.

Agents principals

- Institucions i entitats públiques: Palau de Congressos, Veles e Vents, CACSA, Ajuntament de València.
- Sector educatiu i acadèmic: Universitat de València, Universitat Politècnica de València, Conservatori Superior Joaquín Rodrigo, Berklee College of Music, Yamaha Music School
- Empreses i empreses emergents: València Innovation Capital
- Associacions i xarxes professionals: FEVIM, FOTUR, FEHV

9.3. Línia Estratègica 3: Educació i pràctica musical per a la ciutadania

La música és un eix clau en la identitat de València i una ferramenta per a l'educació, la inclusió i el benestar social. Esta estratègia busca garantir l'accés a la formació i la pràctica musical per a tota la ciutadania, i promoure la participació activa i l'aprenentatge al llarg de la vida. A més, s'impulsarà l'impacte en la salut i la cohesió social a fi de reforçar el seu paper com a motor de transformació cultural a la ciutat.

9.3.1. Objectiu operatiu 1: La música com a eix vertebrador de l'educació i la participació ciutadana

València compta amb una rica tradició musical i un ecosistema educatiu divers que abasta des de l'ensenyança reglada fins a les societats musicals i agrupacions populars. No obstant això, és fonamental reforçar l'accés a la formació i la pràctica musical per a tota la ciutadania, i promoure un model inclusiu que facilite l'aprenentatge i la participació activa en la vida cultural de la ciutat.

Per a assolir este objectiu, es desenvoluparà juntament amb els principals agents de l'educació musical a la ciutat de València un programa pilot que integre la formació musical en totes les edats, des dels centres municipals d'educació infantil fins a la Universitat Popular, per a potenciar l'aprenentatge al llarg de la vida. Este enfocament contribuirà a enfortir la identitat cultural, millorar el benestar emocional utilitzant com a base científica l'impacte positiu de la música en la salut emocional i social sota la idea d'usar la música com a energia motriu. Amb això es pretén fomentar la cohesió social a la ciutat.

La implementació d'esta línia estratègica permetrà que l'educació i la pràctica musical siguen pilars fonamentals en la vida cultural de València. A través d'una estratègia integral i inclusiva, es busca garantir que la música no sols siga un art per a ser contemplat, sinó també una ferramenta d'aprenentatge, expressió i transformació social.

9.3.2. Objectiu operatiu 2: Diversitat, inclusió i compensació de les desigualtats

L'accés equitatiu a la música i la representació de la diversitat cultural són principis clau de València Music City. L'estratègia busca garantir que totes les persones, independentment del seu origen, gènere, capacitats o situació socioeconòmica, tinguen accés a oportunitats de participació en la vida musical de la ciutat.

Per a aconseguir-ho, s'impulsaran iniciatives que eliminen barreres estructurals i fomenten la inclusió de col·lectius en risc d'exclusió social. En este sentit, es desenvoluparan accions com:

- Programes d'accés a l'educació i la pràctica musical per a persones amb diversitat funcional, comunitats migrants i col·lectius en situació de vulnerabilitat, amb especial atenció a la infància i les persones majors.
- Creació de circuits musicals en barris amb menor oferta cultural per a descentralitzar la programació i garantir oportunitats equitatives en tota la ciutat.
- Equitat de gènere en la programació musical per a assegurar la presència d'artistes i professionals de diferents perfils en esdeveniments i activitats.

- Foment d'espais segurs i inclusivus establint protocols de prevenció de discriminació i violència de gènere en els esdeveniments musicals.
- Col·laboració amb associacions i entitats especialitzades per a articular polítiques d'inclusió que reforcen el paper de la música com a ferramenta de cohesió social a València.

9.3.3. Objectiu operatiu 3: Diversitat cultural i integració a través de la música

La diversitat cultural de l'alumnat estranger a València és una oportunitat per a enriquir la formació musical i fomentar la integració social. Esta estratègia promourà la inclusió de repertoris i metodologies que reflectisquen la varietat de tradicions musicals presents a la ciutat, i enfortirà l'intercanvi cultural i el sentit de pertinença.

Esta iniciativa no sols ampliarà la perspectiva artística de l'alumnat, sinó que també convertirà la música en una ferramenta de convivència, inclusió i enriquiment cultural a València.

Per a assolir este objectiu, s'implementaran iniciatives que utilitzen la formació musical com a element integrador.

- Programes d'intercanvi musical en què estudiants de diferents orígens puguen compartir i aprendre sobre les seues tradicions musicals.
- Creació d'arranjaments multiculturals, que fusionen estils i gèneres de diverses parts del món.
- Adaptació de l'ensenyança musical a través de la incorporació de mètodes que respecten i valoren la diversitat de formació prèvia dels estudiants.
- Col·laboració amb comunitats migrants i associacions culturals per a integrar la música dels seus països d'origen en la programació educativa.

9.3.4. Objectiu operatiu 4: Impacte social i sobre la salut

El programa de música urbana no sols persegueix objectius culturals i educatius, sinó que també té com a propòsit millorar el benestar i la salut de la població. Seguint les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS):

- Es promouran experiències multisensorials en les quals la música siga un element central.
- En este sentit, es fomentarà la col·laboració amb l'Escola Superior d'Art Dramàtic, a més d'altres centres dependents de l'ISEACV, associacions artístiques, ONG especialitzades en inclusió social i empreses d'activitat física i esport.
- Iniciatives liderades per entitats privades i sense ànim de lucre en la dinamització d'àrees comercials, culturals i d'oci a València. Este tipus de programació, especialment rellevant en carrers, places i parcs, també s'utilitzarà com a ferramenta de promoció turística.

Projectes relacionats

- Educació musical en centres escolars
  - Reforçar l'ensenyança musical en els centres d'educació municipals com a projecte pilot mitjançant col·laboracions de conservatoris, societats musicals i professionals del sector.
  - Programar concerts educatius per a acostar l'alumnat de la ciutat al Palau de la Música i altres agrupacions i infraestructures musicals de la ciutat.
  - Impulsar la inclusió de noves tecnologies en l'educació musical a través de plataformes digitals, producció musical i experimentació sonora.
- Foment de la pràctica musical comunitària
  - Donar suport al creixement de les societats musicals a través de la millora d'infraestructures i el reconeixement del seu paper en l'educació musical de base.
  - Crear la Xarxa d'Espais d'Assaig per tal de facilitar locals equipats en diferents barris per a agrupacions juvenils i bandes emergents.
  - Establir un programa de beques i ajudes per a l'accés a l'educació musical, dirigit a famílies amb menys recursos.
- Música i benestar social
  - Impulsar projectes vinculats amb la programació artística de l'OV, la BSMV, Les Arts, etc., en hospitals, centres de majors i espais d'atenció a la diversitat funcional, destacant l'impacte positiu de la música en la qualitat de vida.
  - Desenvolupar tallers de música per a col·lectius en risc d'exclusió social a fi de facilitar l'expressió artística i la integració cultural.
  - Promoure la música al carrer amb actuacions obertes en espais públics que incentiven la participació espontània de la ciutadania.
- Formació i professionalització
  - Potenciar l'oferta de formació superior en música mitjançant la col·laboració entre el Conservatori Joaquín Rodrigo i les universitats amb màsters conjunts, així com en un programa de doctorat en música.
  - Impulsar les residències artístiques musicals per a joves talents oferint espais i recursos per a la creació i producció musical.
  - Establir convenis amb la indústria musical per a facilitar pràctiques i experiències laborals en festivals, estudis de gravació i altres entitats del sector.
- Infraestructures i descentralització
  - Rehabilitació i adaptació d'espais municipals per a assajos, formació i concerts de xicotet format.
  - Foment de la utilització d'auditoris de barris i espais públics per a activitats educatives i de pràctica musical.

Agents principals

- Institucions públiques: Palau de la Música, Conservatori Municipal José Iturbi, Conservatori Superior Joaquín Rodrigo, Banda Simfònica Municipal de València, Orquestra de València, col·legis i instituts públics i privats, Universitat de València (UV), Universitat Politècnica de València (UPV), Generalitat Valenciana, Diputació de València. Centres de Majors. Universitat Popular.
- Organitzacions i associacions culturals: Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana (FSMCMV), Coordinadora de Societats Musicals de València (COSOMUVAL), Federació de Cors de la Comunitat Valenciana (FECOCOVA), Músics per la Salut, centres culturals i Federació d'Associacions de Veïns de València (FAAVV).

9.4. Línia estratègica 4. València: destinació turística musical

El turisme musical és clau per a enfortir el posicionament de València com a destinació cultural i creativa, ja que potencia la seua identitat i atrau turistes, cosa que impacta positivament en l'economia local. Visit València lidera una estratègia de coordinació publicoprivada per a integrar el turisme musical en la planificació global de la ciutat alineant esforços amb institucions turístiques i culturals per al desenvolupament de la marca València.

9.4.1. Objectiu operatiu 1: Captació d'esdeveniments musicals d'interés estratègic

València aspira a convertir-se en un pol d'atracció d'esdeveniments musicals internacionals d'interés, per a enfortir la seua oferta de música en viu.

- S'aprofitaran infraestructures com el Palau de la Música, el Palau de les Arts, la Ciutat de les Arts i les Ciències i la resta d'infraestructures disponibles de la ciutat per a atraure esdeveniments d'impacte.
- Es treballarà conjuntament amb promotors i organitzadors d'esdeveniments musicals per a fomentar l'arribada de nous projectes de diferent envergadura a la ciutat.

9.4.2. Objectiu operatiu 2: Enfortiment del turisme musical experiencial

- Es potenciarà el turisme musical més enllà dels festivals i concerts i es fomentarà la integració d'experiències musicals en l'oferta turística de la ciutat.
- Es col·laborarà amb agents turístics perquè estos puguem crear paquets que oferisquen una oferta integrada per als visitants interessats en la música.

9.4.3. Objectiu operatiu 3: Coordinació publicoprivada per a la promoció del turisme musical

- S'enfortiran els llaços entre Visit València, el Servei de Turisme, Turisme GVA, Turisme Diputació i el teixit associatiu del sector a través de la taula de turisme cultural, a fi d'assegurar la presència en fires i campanyes de màrqueting internacionals.

9.4.4. Objectiu operatiu 4: Promoció de València com a destinació MICE musical

- S'impulsarà la captació de congressos i trobades professionals vinculades a la indústria musical, aprofitant els espais de referència.
- Es consolidaran fòrums de referència per a reforçar el paper de València com a punt de trobada per a experts i professionals del sector.
- Es promourà la col·laboració amb la Music Cities Network per a atraure esdeveniments internacionals de diversa índole i format relacionats amb la indústria musical.

9.4.5. Objectiu operatiu 5: Millora de l'accessibilitat i connectivitat per al turisme musical

- Es reforçarà la informació per a turistes interessats en la música integrant l'oferta en plataformes digitals i aplicacions de turisme.
- Es promouran de manera especial aquells esdeveniments musicals que plantegen programes que garantisquen la inclusió, accessibilitat i accions per a millorar la seua sostenibilitat.

Projectes relacionats

- Ús coordinat de les infraestructures.
- Potenciació del turisme musical.
- Millora de l'accessibilitat

Agents principals

- Institucions públiques: Visit València, Turisme GVA, Turisme Diputació, Ajuntament de València.
- Infraestructures musicals i turístiques: Palau de Congressos, Veles e Vents, Roig Arena, CACSA, Palau de la Música, Palau de les Arts.
- Associacions del sector turístic i musical: FEVIM, FOTUR, FEHV, PROMFEST, PROFEST.
- Centres culturals i educatius: Berklee College of Music, FSMCV, COSOMUVAL.
- Empreses i comerços: Associació de Comerciants del Centre, promotors d'esdeveniments i festivals.

9.5. Línia estratègica 5. Operativa funcional bàsica

La creació d'una operativa funcional bàsica constitueix una part fonamental de l'estratègia. Esta línia requerix establir un sistema de governança publicoprivat sòlid que facilite la coordinació de les activitats musicals a la ciutat i optimitze el seu impacte cultural, social i econòmic.

9.5.1. Objectiu operatiu 1: Sistema de governança

La creació d'una finestra única per a cobrir les necessitats de l'ecosistema musical té com a objectiu potenciar la governança de l'estratègia musical. Entre les seues funcions es podrien destacar:

- Informació tècnica i promoció: Proveir a empreses i intèrprets epl que fa a dades sobre les característiques tècniques dels recintes, a més de publicar i difondre la programació musical al públic general.
- Gestió administrativa: Canalitzar la tramitació i concessió de llicències d'activitat, i optimitzar els processos per a esdeveniments en recintes públics i privats, així com a l'aire lliure.
- Coordinació publicoprivada: Gestionar operatives en transport, accessibilitat i hospitalitat vinculades a esdeveniments musicals.
- Assistència tècnica: Fer costat a la totalitat d'actors de l'estratègia musical en temes relacionats amb l'activitat musical. -

9.5.2. Objectiu operatiu 2: Adaptació i seguiment de la normativa

Es prioritzarà el disseny d'una normativa que facilite l'activitat musical i concilie els interessos de residents, artistes, empreses i públics. Es proposa elaborar un mapa acústic i un inventari d'espais aptes per a la música a la ciutat, la qual cosa permetrà:

- Establir regulacions clares sobre nivells sonors i horaris.
- Dissenyar procediments específics per a la concessió de llicències tant a recintes i espais com a activitats i esdeveniments festius.
- Crear un protocol de música de banda per a les Falles, alineant esta tradició amb els estàndards de qualitat i sostenibilitat.
- Anàlisi d'espais musicals geolocalitzats per a millorar la gestió de manera que es combinen l'oci i el descans a la ciutat.

9.5.3. Objectiu operatiu 3: Potenciació d'aliances

- Potenciar aliances amb altres entitats públiques i privades a nivell internacional, nacional i comunitari per a desenvolupar projectes i actuacions alineades amb l'estratègia.

9.5.4. Objectiu operatiu 4: Òrgans d'assessorament i seguiment

- Comité Assessor de la Música de la Ciutat de València amb funcions de consulta, assessorament i seguiment, en què els acords adoptats hauran de contribuir a validar les accions i activitats musicals a desenvolupar amb la introducció d'elements innovadors, que potencien les possibilitats que la música oferix com a element de transformació social, en desenvolupament i execució de l'estratègia València Music City.
- Alinear amb la València Innovation Capital i Visit València les diferents actuacions per a aconseguir el desplegament efectiu de l'estratègia i conjuntar innovació i desenvolupament amb la promoció de l'estratègia tant dins com fora de la ciutat.

9.5.5. Objectiu operatiu 5: Sistema d'indicadors

- Desenvolupament i implementació per part dels òrgans d'assessorament d'un sistema d'indicadors que genere dades efectives sobre el desenvolupament dels diferents objectius específics.
- Seguiment i modificació dels indicadors per a adaptar-los a les necessitats que es desprenguen de la posada en marxa de l'estratègia.

9.5.6. Objectiu operatiu 6: Innovació i dades

En paral·lel, es planteja l'exploració de sistemes digitals de venda d'entrades que integren tots els actors de l'ecosistema, de manera que facilite la recopilació i anàlisi de dades relacionades amb esdeveniments, audiències, intèrprets i pressupostos.

- Anàlisi de l'impacte de les activitats musicals en l'economia i la societat local.
- Anàlisi de la projecció nacional i internacional de la ciutat.

Projectes relacionats

- Creació del Comitè Assessor de la Música de la Ciutat de València.
- Creació d'una finestra única per a la gestió de llicències, informació sobre recintes i assessorament, a fi d'agilitzar la burocràcia i millorar la coordinació amb el sector.
- Mapa d'espais per a música en viu. S'elaborarà un inventari detallat de recintes i espais públics i privats aptes per a la música en directe, per tal de facilitar l'accés a professionals mitjançant una plataforma digital.
- Normativa de convivència acústica. Es dissenyarà una regulació específica per a l'activitat musical en espais oberts i recintes tancats que equilibre els drets de residents, intèrprets i promotors per a garantir la sostenibilitat de la música a la ciutat.
- Sistema de llicències simplificat. S'implementarà un procediment més àgil i digitalitzat per a l'obtenció de permisos per a concerts i esdeveniments musicals, a fi de reduir el temps d'espera i augmentar la transparència en la gestió.

Agents principals

La implementació d'esta línia estratègica involucra una àmplia varietat d'actors, inclosos:

- Institucions municipals: Direcció General d'Urbanisme, Mobilitat i Llicències de l'Ajuntament de València, Servei d'Espai Públic i regidoria de Falles. Comitè Assessor de la Música de la Ciutat de València, València Innovation Capital i Visit València.
- Societat civil: Federació d'Associacions de Veïns (FAAV)
- Teixit empresarial: Federació Empresarial d'Hostaleria de València (FEHV), Federació d'Oci, Turisme i Activitats Recreatives (FOTUR), Associació de Comerciants del Centre.

- Entitats educatives i culturals: Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana (FSMVCV), Coordinadora de Societats Musicals de València (COSOMUVAL), Palau de la Música i Conservatori Municipal José Iturbi
- Barri Musical de Benicalap: Este projecte pilot oferirà un espai per a implementar i avaluar les normatives proposades, i explorar també nous models de col·laboració publicoprivada.

10. Llistat d'actors participants

L'elaboració d'esta estratègia ha comptat amb la participació activa de professionals i representants de la ciutat, que han aportat el seu coneixement especialitzat sobre les dinàmiques, reptes i oportunitats de l'ecosistema musical de València. La seua implicació ha sigut clau per a garantir un diagnòstic precís i el disseny d'accions alineades amb les necessitats reals del sector.

Les reflexions i anàlisis compartides han permés integrar diverses perspectives entorn de la música com a motor cultural, social i econòmic, i han consolidat un enfocament estratègic fonamentat en la col·laboració interdisciplinària. Esta participació activa s'ha referendat en la celebració del fòrum final del procés participatiu de l'Estratègia València Music City 25-30 i en la recent sessió constitutiva del Comité Assessor de la Música de la Ciutat de València. Este comité assessor ha fet aportacions importants a l'estratègia ja que, juntament amb les seues funcions de consulta, assessorament i seguiment, tindrà com un dels seus objectius principals el seguiment i l'adequació d'esta estratègia.

Les aportacions dels agents participants s'han incorporat als diferents apartats del document i l'han dotat d'un major rigor i una visió plural i representativa.

Des d'esta estratègia, es reconeix i valora el temps i esforç dedicats per cada un dels participants en este procés. La seua contribució ha resultat essencial per a articular una visió estructurada i sostenible que afavorisca el desenvolupament de València com a ciutat musical de referència.

- Agència Districte
- Associació de Comerciants del Centre Històric Ateneu Mercantil
- Associació d'Estudis del Cant Valencià (AECV)
- Banda Simfònica Municipal de València
- Berklee College of Music
- Capella de Ministrers
- CACSA (Ciutat de les Arts i les Ciències)
- CIBM (Certamen Internacional de Bandes de Música)
- Regidories, delegacions i servicis de l'Ajuntament de València
- Conservatori Municipal José Iturbi
- Conservatori professional ISEACV
- Conservatori Superior Joaquín Rodrigo

- COSOMUVAL (Coordinadora de Societats Musicals de València)
- Cultura Diputació de València
- Deleste Festival
- EnViu! (Associació de Sales de Música de la Comunitat Valenciana)
- Escolania de la Mare de Déu
- Federació d'Associacions de Veïns (FAAV)
- Federació de Cors de la Comunitat Valenciana (FECOCOVA)
- Federació de Folklore de la Comunitat Valenciana
- Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana (FSMCV)
- Federació Empresarial d'Hostaleria de València i Província (FEHV)
- Federació Valenciana de la Indústria Musical (FEVIM)
- FOTUR (Federació d'Oci, Turisme, Joc, Activitats Recreatives i Indústries Afins de la Comunitat Valenciana)
- Fundació del Disseny de la Comunitat Valenciana
- Fundació Bancaixa
- Fundació de la Comunitat Valenciana per a la promoció estratègica, desenvolupament i innovació urbana (Las Naves)
- Fundació Hortensia Herrero
- Fundació Trinidad Alfonso
- Fundació Visit València
- Fundació Esportiva Municipal
- Institut Valencià de Cultura (GVA)
- La Rambleta
- Lo Rat Penat
- Músics per la Salut
- MúsicaProCv (Associació de Promotors Musicals de la Comunitat Valenciana, FEVIM)
- Olympia Metropolitana
- Orquestra de València Palau de la Música
- Palau de les Arts
- Palau de Congressos
- PROMFEST
- PROFEST
- Roig Arena
- Sedajazz
- Teatre La Plazeta
- Turisme CV (Generalitat Valenciana)
- Turisme Diputació
- València Innovation Capital (VIC)
- Veles e Vents
- VisorFest Esdeveniments

- Yamaha Music School

11. Annexos

Annex 1: Models de funcionament de les ciutats membre de la Music Cities Network

La Music Cities Network (MCN) és una associació de ciutats que incorporen la música en les seues estratègies de desenvolupament urbà, social i econòmic. Cada ciutat membre contribueix amb la seua pròpia estructura de governança, finançament i planificació per a potenciar el sector musical com a motor de creixement.

Per a comprendre millor els models de funcionament de les Music City Offices, es va dur a terme una enquesta entre les ciutats de la xarxa que analitzava les seues estructures organitzatives, fonts de finançament, recursos humans i desafiaments principals.

Els resultats mostren una gran diversitat en la integració de la música en les polítiques urbanes, i destaquen enfocaments que combinen models de gestió governamental, publicoprivada i independent, la qual cosa permet adaptar les estratègies a les necessitats específiques de cada ciutat.

1. Principals models de funcionament

Les dades arrellegades mostren que no hi ha un únic model de Music City Office, sinó que cada ciutat adapta la seua estructura d'acord amb el context polític, econòmic i cultural. No obstant això, és possible identificar quatre enfocaments principals en la governança de la música dins de la Music Cities Network:

- **Model governamental:** En ciutats com Hamburg, Brussel·les i Sydney, l'administració pública gestiona o finança l'estratègia musical dins de departaments de cultura o agències municipals. Estos models asseguren un finançament estable, depenent en gran manera de l'agenda política i les prioritats governamentals.
- **Model publicoprivat:** Ciutats com Aarhus i Aalborg combinen finançament públic amb estructures independents que desenvolupen programes de suport a la indústria musical. Este model permet major flexibilitat i adaptabilitat a les necessitats del sector, i promou la col·laboració entre institucions i empreses.
- **Model descentralitzat:** En llocs com Düsseldorf i Vilnius, la política musical s'integra en estructures més àmplies, com oficines nocturnes o agències culturals. Este enfocament permet que la música forme part d'estratègies culturals i urbanes més globals, encara que a vegades manca d'un focus específic en la indústria musical.
- **Model independent:** El cas de Sunderland és similar al d'altres ciutats del Regne Unit, ja que la Music City Office és gestionada per una entitat privada sense ànim de lucre, amb el suport d'institucions locals, universitats i empreses. Este model proporciona una gran autonomia al sector però dependència de subvencions públiques.

2. Estructura i recursos de les Music City Offices

Les dades de l'enquesta revelen que les Music City Offices presenten diferències quant als seus recursos humans i pressupostos. En termes generals:

- **Pressupost:** L'assignació de recursos varia significativament entre ciutats, amb pressupostos anuals que van des de menys de 50.000 euros (Brussel·les, Vilnius, Düsseldorf) fins a xifres superiors a 250.000 en ciutats amb estructures més consolidades (Aarhus, Aalborg).
- **Personal:** Algunes ciutats compten amb equips dedicats exclusivament a la Music City Office, mentre que d'altres assignen part del seu personal cultural a estes funcions sense una oficina independent. En el cas d'Hamburg, per exemple, no hi ha una oficina formal, però diverses organitzacions s'encarreguen de la representació en la xarxa.
- **Governança:** Només unes poques ciutats tenen un consell assessor formal per a la Music City Office, compost per representants del sector públic, privat i de la indústria musical. En Sunderland, per exemple, este consell inclou actors de l'àmbit governamental, musical, acadèmic i empresarial.

3. Reptes comuns identificats

Malgrat les diferències en les seues estructures, les Music City Offices enfronten desafiaments similars en la seua implementació i desenvolupament. Entre els reptes més esmentats en l'enquesta destaquen:

- **Finançament insuficient:** Diverses ciutats encara no tenen pressupostos estables ni estructures financeres sostenibles per a la seua Music City Office. Això limita la capacitat de desenvolupar estratègies a llarg termini.
- **Falta d'infraestructures adequades:** La disponibilitat d'espais per a la música en viu, assajos i producció continua sent un problema en moltes ciutats. Algunes enfronten dificultats per a evitar el tancament de sales i locals històrics.
- **Internacionalització i promoció:** Moltes Music City Offices busquen posicionar-se com a destins clau en la indústria musical global, però manquen d'estratègies específiques per a la promoció internacional.
- **Regulació i normatives:** Algunes ciutats enfronten dificultats per a adaptar les seues regulacions a les necessitats del sector musical, especialment pel que fa a l'organització d'esdeveniments en l'espai públic, el soroll o la sostenibilitat dels recintes.
- **Sostenibilitat del sector musical:** La professionalització i millora de condicions laborals per a músics i treballadors de la indústria és una prioritat en moltes ciutats, però la falta de suports i polítiques públiques dificulta el creixement sostenible del sector.

4. Connexió amb València i el seu rol en la xarxa

Des de la incorporació a la Music Cities Network al juny de 2023, València ha treballat en l'enfortiment del vincle amb la resta de ciutats membre i la seua presència i

projecció internacional com a ciutat musical. La ciutat proposa un model híbrid, que cobina aspectes dels diferents enfocaments identificats en la xarxa:

- Gestió pública: Coordinada des de València Innovation Capital, que assegura la integració de la música en les polítiques culturals de la ciutat.
- Col·laboració publicoprivada: Creació d'aliances estratègiques amb el sector musical, acadèmic i empresarial per a enfortir la indústria local.
- Estratègia d'internacionalització: Aprofitament de la pertinença a la Music Cities Network per a impulsar la projecció global de la música valenciana.
- Sostenibilitat i accés: Implementació de polítiques per a millorar l'accés a la música, protegir els espais musicals i fomentar la professionalització del sector.

L'anàlisi dels models de Music City Offices en altres ciutats permet a València Music City adoptar millors pràctiques, identificar àrees de millora i posicionar-se com un referent en l'àmbit de les ciutats musicals.

A continuació, es presenta el Quadre annex 1, que resumix la informació recopilada sobre el model de funcionament de les Music City Offices dins de la Music Cities Network. En este quadre es detallen aspectes clau com l'enfocament principal de cada ciutat, les estratègies destacades que implementen i l'estructura organitzativa de les seues oficines de ciutat musical. Esta informació permet comparar els diferents models de governança i gestió musical en el context internacional i oferix referències per al desenvolupament i enfortiment de València Music City.

Quadre annex 1. Models de funcionament de les ciutats de la Music Cities Network

Ciutat	País	Enfocament principal	Estratègies destacades	Funcionament de la Music City Office
Hamburg	Alemanya	Desenvolupament de polítiques musicals i projectes col·laboratius.	Millora de la ciutat a través de polítiques musicals; intercanvi i col·laboració entre negocis musicals, artistes i institucions.	No hi ha una oficina formal, però diverses organitzacions gestionen la música a la ciutat.
Sydney	Austràlia	Comunicació i cooperació internacional en la indústria musical.	Facilitació de relacions i xarxes a nivell artístic i empresarial; suport a músics locals en gires internacionals; col·laboració amb altres ciutats	Gestionada per el govern local amb supervisió del Consell de la ciutat.

Aarhus	Dinamarca	Desenvolupament d'estratègies i projectes musicals innovadors.	Organització de seminaris sobre estratègies de ciutats musicals; promoció de nous talents a través de festivals i esdeveniments.	Fundació finançada per l'ajuntament amb gestió publicoprivada
Groninga	Països Baixos	Desenvolupament del talent i suport a la música.	Subvencions municipals per a espais de música i projectes de desenvolupament cultural.	No hi ha una Music City Office formal, però la municipalitat gestiona iniciatives culturals.
Aalborg	Dinamarca	Desenvolupament sostenible del sector musical.	Finançament de projectes per a evitar la migració de músics a grans ciutats; suport a xarxes locals.	Unitat dins d'un centre cultural independent, amb un equip reduït finançat per l'ajuntament.
Düsseldorf	Alemanya	Creació d'estructura organitzativa per a la música en la ciutat.	Busca de recursos financers i estructuració de la governança de la música en la ciutat.	No hi ha oficina de ciutat musical encara, però es treballa en el seu desenvolupament institucional.
Brussel·les	Bèlgica	Accessibilitat cultural i coordinació de polítiques musicals.	Gestió cultural compartida entre diverses subdivisions de la ciutat.	No hi ha una Music City Office específica, la cultura es gestiona de manera descentralitzada.
Vilnius	Lituània	Accessibilitat cultural i millora de condicions per a la música.	Campanyes de comunicació social, prevenció de tancaments de locals i suport a músics.	Oficina integrada en Night Office de Vilnius, amb objectius orientats a la seguretat i accessibilitat nocturna.
Sunderland	el Regne Unit	Desenvolupament econòmic, cultural i social a través de la música.	Enfortiment de l'economia musical local, turisme i accessibilitat.	Oficina privada amb col·laboració d'entitats locals, universitats i empreses.

Annex 2. Relació d'objectius i línies estratègiques:

Objectiu específic	Línia estratègica	Objectiu operatiu
Potenciar la música en viu com a element central de l'oferta cultural de la ciutat, clau de benestar, inclusió i diversitat.	Música en viu	Programació musical d'excel·lència
		Descentralització d'infraestructures
		Col·laboració publicoprivada
		Sinergies en l'ecosistema musical
		Recuperació i difusió del patrimoni musical
		Estratègies de fidelització i captació de públic
Impulsar la professionalització i la innovació en la indústria musical.	Professionalització del sector musical	Desenvolupament del sector professional i foment de la creació d'ocupació
		Innovació, R+D+i i formació en el sector musical
		Suport a la creació i a nous talents
		Emprenedoria i finançament del sector musical
Fer accessible l'educació i la pràctica musical a tota la ciutadania, sense exclusions de cap naturalesa (edat, gènere, condició socioeconòmica, etc.).	Educació i pràctica musical per a la ciutadania	La música com a eix vertebrador de l'educació i la participació ciutadana
		Diversitat, inclusió i compensació de les desigualtats
		Diversitat cultural i integració a través de la música
		Impacte social i sobre la salut
Consolidar València com una destinació de referència per al turisme musical.	Turisme musical i projecció internacional	Captació d'esdeveniments musicals d'interès estratègic

		Enfortiment del turisme musical experiencial
		Promoció de València com a destinació MICE musical
		Millora de l'accessibilitat i connectivitat per al turisme musical
Enfortir la infraestructura i governança de l'ecosistema musical.	Governança i operativa funcional de l'estratègia	Sistema de governança
		Normativa
		Aliances
		Òrgans d'assessorament i seguiment
		Sistema d'indicadors
		Innovació i dades

Annex 3. Proposta de model de cronograma bàsic 2025-2030 i indicadors de control

Objectiu específic I: Potenciar la música en viu com a element central de l'oferta cultural de la ciutat, clau de benestar, inclusió, diversitat i cohesió social.						
Línia estratègica I: Impuls a la música en viu						
Objectius operatius	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Programació musical d'excel·lència						
Descentralització d'infraestructures						
Col·laboració publicoprivada						
Sinèrgies en l'ecosistema musical						
Recuperació i difusió del patrimoni musical						
Estratègies de fidelització i captació de públic						

Objectiu operatiu I: Programació musical d'excel·lència		
Línia estratègica I: Impuls a la música en viu		
Indicadors d'assoliment (<i>proposta d'exemple per a diferents entitats i organitzacions</i>)		Nivell d'execució (nre., %, estat)
1. Accessibilitat del públic	<i>Mesures implementades per a millorar l'accessibilitat (ex. accessibilitat física, subtitulació, interpretació en llengua de signes).</i>	
	...	
2. Digitalització de serveis	<i>Percentatge de serveis digitalitzats (venta d'entrades, programes digitals, estríming, etc.).</i>	
	...	
3. Comunicació amb clients i abonats	<i>Nombre d'abonats (Palau de la Música, Palau dels Art, etc)</i>	
	...	
4. Ampliació de recursos (ex. de l'OV i la BSMV)	<i>Nombre de noves incorporacions/col·laboracions de músics a l'OV i la BSMV.</i>	
	...	
5. Visibilitat i internacionalització	<i>Nombre de gires i actuacions internacionals</i>	
	...	
6. Excel·lència en la programació	<i>Nombre de concerts programats per temporada.</i>	
	...	